

Lietuvos makaronai į visą Sovietų imperiją...

Lietuvoje ką tik išleista Lietuvos maisto pramonės vystymosi statistikinė apžvalga. Knygoje tvirtinama, kad maisto pramonė Lietuvoje dabar pagaminanti 4,3 kartų daugiau kaip 1940 metais. Konditerijos (saldumynų) gamyba esanti didesnė net 8,5 kartų (nors šiaulių RŪTOS saldainiai, jei kokybę būtų galima panašiai lyginti kaip kiekybę, dabar tikrai yra "tiek pat kartų" blogesni kaip priešbolševikiniais laikais).

Keisčiausia, kad du o n o s Lietuvoje dabar esą gaminama 4,5 kartų daugiau, negu prieš karą (įskaitant ir pyragą). Duonos ir pyrago Lietuvoje, regis, būdavo gaminama tiek, kiek reikėjo, t. y., kiek žmonės suvalgydavo. Duona ne eksportinė ir net ne tolimo transporto prekė, tad per tiekiaus gaminti nebuvo prasmės. Tačiau duonos trūkumu skūstis juk irgi neteko. O žmonių Lietuvoje prieš karą buvo apie 400,000 daugiau, negu dabar yra. (Toje pačioje teritorijoje, kurioje dabar surasta 2,713,000, tada buvo 3,125,000). Tad ką dabar tas mažesnis žmonių skaičius gali daryti su puspenkto karto daugiau duonos ir pyrago, nei prieš 20 metų galėdavo suvalgyti didesnis žmonių skaičius?

Na, makaronų gamyba tai išaugusi 250 kartų (!), bet jie yra lengvai transportuojami, ilgai negenda, tai galima patikėti, kad dabar Lietuva makaronais aprūpina visą Sovietų imperiją...

SUKAKTUVININKAI

Gruodžio 12 dieną viešai buvo paminėta Augustino Griciaus (Pivošos) 60 metų amžiaus sukaktis. Iš Vilniaus suteiktas sukaktuvinkui garbės raštas, Kaune dramos teatras vaidino jo veiklą "Karšta vasara", kurį literatūros kritikas J. Lankutis vadina ne tik Griciaus, bet ir "visos lietuvių tarybinės dramaturgijos pasiekimu". Jei taip, tai yra liudijimas, kad ta "tarybinė dramaturgija" labai netoli tepasiekė, kadangi

"Karšta vasara" tikrai tėra pamfletelis prieš "buržuazinius nacionalistus", vargu ar daug galės įtikinti net ir "tikinčiuosius", — tikra "kazionščina", tai yra, valdinio užsakymo šioks toks atlikimas.

A. Gricius yra parašęs dar du panašios paskirties scenos veikaliukus ("Skeveldros" ir "Išvakarės"), kurie kritiko nuomone esą silpnesni už "Karštą vasarą". Dabar Gricius jau turįs parašęs naują veikala scenai, kurio vardas "Viena sekmadieni". Tai greičiausia bus apie karo metu Sovietijon pabėgusių pergyvenimus, nes tas bėgimas (karas su Hitleriu) prasidėjo kaip tik sekmadienį. Bet Gricius galėtų ir kitu sekmadieniu, vieną savaitę ankstyvesniu, kada jis su šeima buvo enkavedistų suštas į galvijinį traukinį ir išgabentas į Rytus. (Atsirado nekvailų partiečių, kurie Gricių ištraukė iš ištrėmimo, už ką jis tapo lojalus kvislingų bendradarbis, karo metu stengėsi linksminti kareivius, dabar rašo "dramas").

Sukaktuvių iškilmės buvo atlaikytos prisilaikant senojo stiliaus kalendoriaus. Pagal naująjį kalendorių jo gimimo data yra gruodžio 24. Gricius dabar nuolatos gyvena Palangoje, kur yra įsigijęs nuosavus namus.

Gruodžio 16 d. Vilniaus konservatorijoje buvo koncertas paminėti Jadvygos Čiurlionytės 60 metų amžiaus ir 35 m. pedagoginės veiklos sukaktims. J. Čiurlionytė (M. K. Čiurlionio sesuo) yra muzikologė, lietuvių liaudies dainų rinkėja. Yra išleistas jos redaguotas lietuvių liaudies dainų rinkinys su jos paaiškinimais (Rinkinys, tiesa, atmiestas su lietuvių liaudies kūryba ir maža ką teturinčiomis revoliucinėmis "liaudies" dainomis).

Pagerbiama jame koncerte buvo atlikta J. Čiurlionytės surinktų džiukų liaudies dainų ir kai kurie M. K. Čiurlionio kūriniai. Minėjime kalbėjo kompozitorius

St. Vainiūnas ir muzikologas Gaudrimas.

65 metai amžiaus susilaukė šimet ir dailininkas Petras Šileika. Jis gauna pensiją ir gyvena gimtinėje (Pasvalio rajone), piešia savo krašto gamtovaizdžius.

LIETUVOS DAILININKŲ POLINKIAI

Vienas kritikas dviejų dailininkų — vieno lietuvių, V. Dilkos, ir kito Lietuvoj gyvenančio ruso, P. Sergiejevičiaus — kūriniuose rado XIX šimtmečio rusų "peredvižnikų" tendencijų. "Peredvižnikai" buvo vadinamojo kritikinio realizmo atstovai: jie plakė valdančiuosius, užtarė skriaudžiamuosius. Kritikas sako: "Aš labai abejoju, ar galima sėkmingai vaizduoti optimistinę ir dinamišką tarybinę tematiką... kritikinio realizmo priemonėmis".

Tas pats kritikas lietuvių ir kitų pabaltiečių jaunosios kartos dailininkų darbuose mato šiek tiek impresionistinių ir daugokai ekspresionistinių įtakų. Kritikas įsakmiai to nesmerkia, laikoma tatau pastangomis tobulinti vaizdavimo priemones, tačiau sunkiai tenuslepia savo baime dėl to, kad tokiuose polinkiuose galbūt glūdi nukrypimų nuo tikrojo "socialistinio realizmo".

"CEMENTUOJA" APYLINKĖ

Akmenės cemento fabriko krosnys neturi įtaisų surinkti cemento dulkėms, tad cemento dulkės, iškilusios iš krosnių kartu su dūmais, nusėda kartais net už keliokilos kilometrų nuo Akmenės. Tad visa Akmenės apylinkė palaipsniui "cementuojasi".

Pradėta statyti ketvirtąji krosnys cemento fabrike, kuri būsianti žymiai didesnė už ligšiolines tris ir turėsianti dulkių surinkimo įtaisus. Tačiau esamosios trys krosnys ir toliau "cementuos" aplinkinius namus ir laukus.

LNA

Lietuvos įgaliotas ministeris Anglijai Bronius K. Balutis, švenčias 80 metų sukaktį, savo gyvenimo kelyje visad buvo nuoširdus, malonus, draugiškas ir doras. Nei tuščios garbės, nei asmeniško pelno niekada neieškojo, į kitaip manančius nesisivaidė akmenimis, santaros ieškojo nuoširdumu ir meile.

Balutis dabar ir anuomet

JUOZAS J. BACHUNAS

apie juos savo istorijoje mums rašė Šimanas Daukantas...

LAIŠKAS IŠ LONDONO

Dar gerai nežinau, tik po truputį pradėdau nujauti, kad aštuonių dešimtųjų amžiaus našta žmogui nėra visiškai lengvutė. Patyrimai pasidaro tokie dideli, susikaupia tiek minčių, jausmų ir pergyvenimų, jais žmogus pasidarai toks turtingas ir sunkus, kad kūnas nebevaliojapakelti. Jis pradeda lūžti, pavargti, šen bei ten pasirodo spragos.

Ir Broniui K. Balučiui yra panašiai atsitikę. Pasaulio lietuiviai, kurie Lietuvos ministro veiklą ir darbą Londone su dėmesiu seka, gerai žino, kad per kelis pastaruosius metus jis pra-

dėjo, kaip sakoma, "negaluoti". Ar ilgai dar atsilauks prieš audras tas senas džukas? — taip ne vienas klausdavo. Man jis visada, nuo tautinės veiklos pradžios, buvo vyresnis mokytojas ir pavyzdys, o vėliau gyvenimas leido artimai susidraugauti, tad gal daugiau už kurį kitą domėjau, kaip jam sekasi, kaip dar gerai plaka jo širdis.

Tegu bus atleista, jei nesiklausęs čia kelis žodžius pakartosiu iš paties B.K. Balučio laiško, kur jis, šalia bendrų visuomeninių reikalų, kiek pasipasakojo ir apie savo sveikatą. Spalio 17 d. laiške jis rašo:

"Grįžau namo po viso mėnesio gydymosi ir poilsio (nors gydymasis toli gražu nėra poilsis, nes stropus daktariškas režimas — tai savotiška katanga). Daktarai sakė, kad tik po 2-3 mėnesių pajusi savo gydymosi pilnas pasekmes, bet jau ir dabar galiu pasakyti, kad jaučiuosi žymiai geriau. Nauheimas Vokietijoje, kur buvau, yra skaitomas pats svarbiausias širdies ligų gydymo centras visoje Europoje, o galbūt ir visam pasaulyje. Per pažįstamus prietelius galėjau prieiti ir konsultuoti geriausią "žvaigždę" — širdies ligų specialistą. Kadangi jau esaturėjęs tris širdies specialistus ir visi jie buvo šiek tiek skirtingų nuomonių apie mano ligos stovį, tai man buvo svarbu sužinoti, taip sakant, neutralią ir autoritetingą nuomonę... Čia daktarai per daug nenugąsdino: esą, jei būsiu atsargus ir vengsiu nuovargio — tiek fizinio, kiek ir protinio, tai galėsiąs dar pagyventi, nors sako, žinoma, iš senos širdies naujos jau nepadarysi. Liepė numesti svorį, ką ir teko padaryti. Tad ir jaučiuosi geriau. Bet gana apie save"...

(Nukelta į 3 psl.)

VIRŠŪNIŲ KONFERENCIJA GEGUŽĖS MĖNESĮ

Chruščiovas praeitą savaitgalį priėmė Vakarų valstybių kvietimą viršūnių konferencijon, tačiau pareiškė, kad balandžio 27 d. jam esanti nepriimtina dėl gegužės pirmosios šventės. Nauja konferencijos data numatoma gegužės 16 - 21 d.

Pagrindiniu konferencijos punktu sovietai stengiasi įsprausti Chruščiovo pasiūlytą nusiginklavimo per ketverius metus planą, kuriam, kaip iš Pravdos aiškėja, jie teikia pirmumą prieš Berlyno problemą. Vakarai, kurie tą planą jau anksčiau pavadino propagandiniu, siūlo jį svarstyti 10 valstybių konferencijoje, kuri turėtų prasidėti Ženevoje ateinančių metų pradžioje.

Paskutinėmis žiniomis iš

Maskvos šaltinių, sovietai yra linkę pradėti tokias derybas kovo 15 d. Toje 10 valstybių konferencijoje sovietų blokas pirmą kartą turės lygų su Vakaraus balsų skaičių. Sovietai lygaus balsų skaičiaus reikalavo nuo Londone prieš pustrėčių metų iširusios penkių valstybių konferencijos. Kovo 15 d. Ženevoje prasidedančioje 10 valstybių konferencijoje, šalia JAV ir Sovietijos, dalyvaus: Kanada, Prancūzija, Britanija, Italija, Bulgarija, Čekoslovakija, Lenkija ir Rumunija.

* Plieno streikas gali atsirasti tik prieš dalį plieno gamintojų, kai sausio 26 d. pasibaigs 80 dienų priverstinio grįžimo į darbą periodas.

KAIRĖJE: San Diego miesto tarybos priėmimo, grupę konsulų, reziduojančių Kalifornijoje parodydami vienas kitam tvirtą draugystę, susiėmė rankomis. Nuotraukoje iš kairės: Meksikos konsulas Emelio Ochoterena, Norvegijos konsulas Alex Moltke-Hansen, Lietuvos konsulas dr. Julius J. Bielskis, Panamos gen. konsulas Jose Luciano Duque ir San Diego uosto tarybos pirmininkas Harry L. Foster. (Plačiau apie šį priėmimą 6 psl.)

Visiems skaitytojams, talkininkams, rėmėjams ir bendradarbiams geriausių

1960 METŲ!

DIRVA

Published semi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor-in-Chief: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.

Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915. Single copy — 10 cents.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis (Chicago), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Dukart savaitinis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Džos (Inkorp. ne pelnui), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas: Henderson 1-6344. Išėina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Vyr. redaktorius: Balys Gaidžiūnas.

Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.

Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigtas 1915 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Kurie mus rėmė, talkinot, patarė ir barė...

Atsiveikiam su 1959 metais. Jie mums buvo savotiškų bandymų ir plėtimosi metai. O skaitytojams — pratinimasis skaityti laikraštį, kuris žinių ir mintį perduoda lietuvišku žodžiu ir lietuvišku vaizdu.

Atrodo, kad tais naujais bandymais visi likom patenkinti. Leidėjai ir redaktoriai praskynę naują Dirvos kelią ir sudarę sąlygas laikraščiu dažnėti, o skaitytojai labiau laukia naujo laikraščio numerio.

Šiais metais taip pat išbandėme, ar lietuviškas laikraštis dar gali surasti naujų skaitytojų. Ypač dabar, kada visur girdime, jog lietuviškas laikraštis jau krinta iš lietuvių rankų. Ir čia gavome teigiamą atsakymą. Metus baigiam su 658 naujais skaitytojais. Tiesa, tai nedaug, gal ir labai nedaug, bet atsimenant sąlygas ir žinant, kad kiti laikraščiai ir to nelaimėjo, reiškini verta atsiminti ir labai palankiai vertinti.

Metus baigiame išleidę 100 Dirvos numerių, jų tarpe du spalvotus, iliustruotus dail. V. Raulinaičio ir V. Stančikaitės-Abraitienės, davę daug originalių rašinių ir dar daugiau lietuviško gyvenimo vaizdų. Metus baigiame į bendradarbių šeimą įsijungus virš 70 naujų bendradarbių, gyvenančių laisvame pasaulyje ir net anapus geležinės uždangos. Bendradarbių su gerai paruošta plunksna, dailininko teptuku ir foto kamera.

Metus baigiame įsigiję nemažą naujų draugų ir iš mūsų jaunųjų tarpo, kurių vieni dar tebevarsto įvairių mokyklų duris, o kiti, jau jas palikę, pradeda savistovų darbą. Dalis jų įsijungė tik į skaitytojų šeimą, bet dalis mums jau nuolat talkina rašiniais ir nuotraukomis.

Paliekantieji metai mums davė nemažą geros praktikos, kuri ypač brangintina dabar, kada jau esam užsimoję vėl naujam darbui — tris kartus per savaitę Dirvos leidimui. Tai vėl pareikalauja naujo jėgų įtempimo, visokeriopos talkos. Bet, reikiama panaudoję įgytą praktiką, tikime, kad ir per ateinančius metus laimėsime:

nemažą naujų skaitytojų, naujų rėmėjų ir talkininkų, naujų bendradarbių ir Dirvos bičiulių.

Ir jei visa tai, kaip ir praėjusiais metais bus atsiekta, tada vėl galėsime galvoti apie žingsnį pirmyn. Tai bus laikraščio augimo ir lietuviybės išsilaiškymo ženklai.

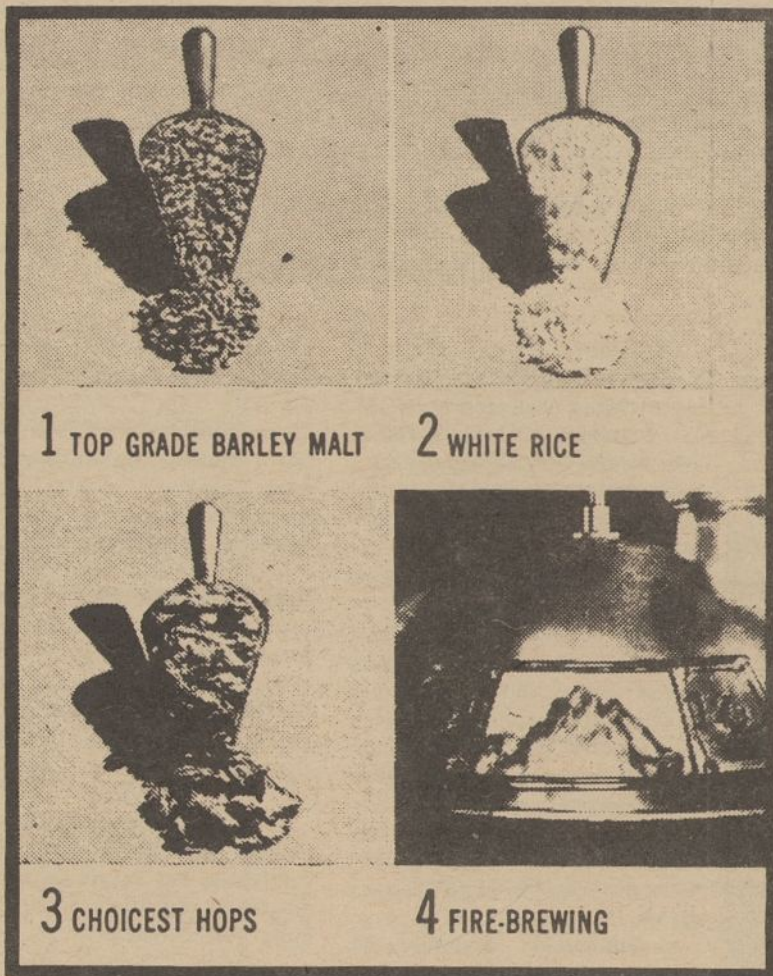
Baigdami 1959 metus mes norime pasakyti ačiū visiems, visiems, kurie tik savo talka mums padėjote. O tokių buvo daug, kurie Dirva gal nemažiau rūpinosi, kaip ir kiekvienu kitu savo šeimos nariu. Tat be galo malonu prisiminti daug brangių vardų ir pavardžių, kurios mus rėmė, talkino, patarė, net ir barė, kad mums geriau sektųsi. Ir visa tai sudaro pagrindą ryžti, pasitinkant ateinančius, dar didesnio darbo metus.

Ačiū visiems už didelę talką.

Balys Gaidžiūnas

BEST WISHES To All the Lithuanian People FROM A FRIEND

Stroh's alus yra labiau gaivinantis... tam yra 4 geros priežastys

Visi trys viršuje minėti mišiniai įeina į Stroh's alaus virimą. Duoti patį geriausią skonį Stroh's yra ugnim verdamas prie 2000 laipsnių. Ugnies virimas padaro Stroh's lengvesnį, švelnesnį. Įsitikinkite patys. Prašykite Amerikoje vienintelį ugnim verdamą alų šiandien!

JUMS PATIKS

Stroh's

JIS ŠVIESESNIS!

DABAR UŽ VIETINES KAINAS

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

DIRVOS SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

PRIEŠ KATALIKĄ PREZIDENTĄ

Artėjant 1960 metų prezidento nominacijoms ir rinkimams Demokratų partijoje rimtu kandidatu laikomas senatorius John F. Kennedy. Protestantai dėl to nerimsta, net klaidinančiais keiliais kelia neapykantą, kad tik nebūtų nominuotas.

Senatorius Kennedy yra antras šio krašto istorijoje katalikas kandidatas. 1928 metais formaliai Demokratų partija nominavo New Yorko gubernatorių Smith. Protestantai kovojo. Prezidentu buvo išrinktas Herbert Hoover, respublikonas.

Protestantai gąsdina, esą katalikui tapus prezidentu, krašto politiką vadovaus Romos popiežius.

Prieš senatorių Kennedy prabilo Kalifornijos episkopas Pike. Esą, religija neturėtų būti katalikui kandidatui kliūtis, bet toliau klausia, kodėl būtų kataliko prezidento laikysena parapijinėms mokykloms taikant federalį išlaikymą, cenzūra užsienio politikos atvejais, kurie liestų katalikų bažnyčią?

Kai prezidentas Trumanas norėjo paskirti Vatikanui ambasadorių, protestantai kietai priešinosi ir tai buvo atmesta.

Vysk. Pike pagaliau sako: "Aš nesu nusistatęs prieš krikščionis mokslininkus (tokia sekta - Christian Scientists), bet nenorėčiau matyti jų narį federaliu sveikatos direktorium (jie netiki į medicinos gydymą, žmogus išgyja tik tikėjimu). Kvakeriai yra puikūs žmonės, bet nenorėčiau matyti kvakerį krašto apsaugos sekretorium (jie draudžia kariauti)".

Tas vyskupas nuslepia tai, kad Amerikoje katalikų bažnyčia visada prisitaikė šio krašto konstitucijai, kuri nenusako tikybos valdiškos paramos. Katalikų bažnyčios ir parapijos puikiai

gyvuoja ir auga savo pačių narių pastangomis. Iki šiol nė vienas katalikas kongrese, gubernatūroje nereikalavo, kad valdžia imtųsi išlaikyti tikybines organizacijas. Jie dirba savo politinės partijos programų ribose. Niekas iki šiol nesakė, kad katalikas negali būti gubernatorium kongreso atstovu ir kt. Bet kai tik ateina prezidento nominavimas, protestantai ima nertis iš kailio.

K.S. Karpus,
Cleveland

DIRVA 3 KART PER SAVAITĘ - GRAŽU

Jei eis į dienraštį, kažin ar nenustos to, ką pasiekti. B. G. vedamieji paprastai būna geri. Bet kodėl juose prasi-veržia retkarčiais nuotaikos prieš "lenciūgėlį", pagrindą sunkių įmatų.

Dirva imponuoja rimtumu ir ramumu. Tai išlaikyti ir linkėčiau.

V. Čepas,
Boston

KVAPUI PALAIKYTI

Tam tikram kvapui palaikyti "Keleivis" laikas nuo laiko išdeda tūlo Jono Leono pamazgėlių nuotrupas. Ir tose pamazgėlėse jis bando būti teigiamas ir kelia Dr. P. Grigaičio autoritetą. Paskutiniame "Keleivio" numerioje autoritetą bando sustiprinti tokiu pasakymu: "...taurųjį lietuvių patriotą, idealistą veteraną veikėją dr. Plijų Grigaitį, - "Naujienu" redaktorių, ilgametį visų dorųjų Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorių".

Pas mus, Bostone girdėti, kad tas dorasis redaktorius Jonui Leonui jau nebeduoda "Naujienuose" vietos, nes tokie raštai labai blogai veikia į prenumeratos reikalus. O kažin "Keleivius" ar tas padeda?

Ant. Kivraitis,
So. Boston

BŪNA IR TAIP

Kunigas evangelijoje skaitė:

— dirvoj priaugo piktžolių...

— Kituose laikraščiuose dar daugiau! — atrėžė nė nemirktelėjęs. Dirvos skaitytojas savo suolo kaimynui.

V. Š., Omaha

Republic darbininkams: AR REPUBLIC BANDO SUGRIAUTI JŪSŲ UNIJĄ?

Republic's pasiūlymas negali susilpninti ar sugriauti uniją. Jis palieka "Union Shop" kaip yra. Jis palieka, kad United Steelworkers pasilikis vieninteliis susitarimo agentas jų reprezentuojantiems darbininkams. Unijos mokesčiai bus paimti iš kompanijos mokamų algų ir pasiūsti unijai, kaip ir anksčiau buvo daroma. Unijos atstovai turės tas pačias pareigas ir atsakomybes fabrikuose, kaip ir praeityje. Kaip Mr. T. F. Patton. Republic's prezidentas yra viešai pasakęs: "Unija veikia pagal valstybinį įstatymą... mes esame visiškai patenkinti ir toliau palaikyti ryšius su plieno darbininkų unija. Visados, išskyrus, kada sutartys yra atnaujinamos, mes labai gerai sugyvenam su unija".

REPUBLIC STEEL

"Sue, Mama skambina —
labai patenkinta dovana!"

Dabar yra pats laikas PASKAMBINTI ir padėkoti už Kalėdines dovanas — taip lengva, taip asmeniškai, ir jus galėsite palinkėti Laimingų Naujų Metų!

OHIO BELL

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

GRABLER MFG. COMPANY

6565 Broadway

MICHIGAN 1-9260

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON

ME 1-3700

Balutis...

(Atkelta iš 1 psl.)

Taigi, vis tiek nedaug apie save, o vis daugiau rūpinimosi apie kitus ir dėl kitų. Toks jau buvo Balučio būdas per visą gyvenimą. Linkėčiau, kad jis pasijustų taip, kaip Vaižgantas, kuris pasakė, kad nuolat rūpinamasis kitus padaryti laimingais, pagaliau pats pasijuto laimingu.

KAS GRAŽIAUSIA JO PALIKTA AMERIKOJE?

Su Amerikos lietuvių visuomeniniu, kultūriniu ir politiniu gyvenimu B.K. Balutis, kuris čia išėjo aukštusius mokslus ir praleido tarp mūsų antrąją savo jaunystės dalį, buvo taip glaudžiai susijęs ir tiek paliko pėdsakų, kad čia surašyti neįmanoma.

Dėl B.K. Balučio žymiausių darbų Amerikoje, kaip visuomenininko, kultūrinio, "Lietuvos" redaktoriaus, vėliau politiko ir diplomato, galėtų būti visokių nuomonių, nors ligšiol nepasatebėjau, kad kas nors jo darbus būtų neigimai ar piktai vertinęs. Kiti į tuos pačius tikslusėjo daugiau ar mažiau skirtingais keliais, bet visi sutinka, kad Balutis visada savo kelyje buvo nuoširdus, malonus, draugiškas ir doras. Nei tuščios garbės, nei asmeniško pelno niekada neieškojo, į kitaip manančius nesišvaidė akmenimis, santaros ieškojo nuoširdumu ir meile.

Kada galvoju apie jo didžiulius darbus, kažkaip vis prisimenu Tėvynės Mylėtojų Draugystę ir Dr. Vinco Kudirkos raštų išleidimą. Spėjau, kad daug kas su tuo nesutiks, ir sakysite: na, ką jau, tai buvo gerai ir gražu, bet negi tik tai Balutis padarė, negi tai svarbiausia? Gal tai ir ne svarbiausia, bet, matyt, kad niekad negalėsiu išsivaduoti iš minties, kuri į mano kraują įėjo nuo to laiko, kai pradėjau dirbti lietuviškose spaustuose, kada teko stovėti prie laikraščių, o vėliau knygų ir knygelių leidimo. Kam čia slėptis, - man tie darbai ir reikalai buvo ir liko brangūs, tai ir gražiausi.

B.K. Balutis savo naują ir veržią dvasią, tam tikru momentu beveik pats vienas, lyg koks partizanas, atgaivimo gražiai pradėtą, bet vėliau užsnūtančią Tėvynės Mylėtojų Draugystės veiklą. O įrodymui, kad Amerikos lietuviai patriotai gali kaiti gražaus ir didingesnio padaryti, jis iškėlė sumanymą išleisti visus, tada dar neseniai mirusio vieno iš didžiausių lietuvių veikėjo - Dr. Vinco Kudirkos raštus. Buvo surinktos, ano meto lietuvių gyvenimo sąlygomis stambios lėšos, surastas ir atlygintas redaktorius, dailininkas, sudarytas leidimofondas. Ir taip atsirado šeši Kudirkos raštų tomai. Tai buvo pačios gražiausios knygos anais laikais. Net ir nepriklausoma Lietuva, nei geresnių, nei gražesnių Kudirkos raštų po to neišleido. Ir tik su tais raštais visa lietuvių tauta pamatė, ką per vieną trumpą dešimtmetį, Lietuvos ir jos kultūros labui, atliko Dr. V. Kudirka.

IR ŠTAI KO LINKĖČIAU!

Bėga dienos, mėnesiai ir metai... Kaip saulė rytą kyla su jaunyste ir vėliau dingsta vakaruose su senatve, taip į saulėleidžius slenka ir mūsų gyvenimas. Visiems ateina laikas išeiti į pensiją. Tik tau, Broniau Baluti, dėja, tas laikas neateina. Ir žinai gerai, kad Tau nebus pensijos, kol Lietuvos laisvė nebus atgauta.

Mes žinome, kad Tu, kiek jėgos ir virpanti širdis leidžia, ir toliau tebedirbi ir tebesieji Lietuvos reikalais. Tikime, kad Tau netruks taktininkų padėti ten, kur nebesusėjai. Bet yra viena sritis, kur niekas Tau negali padėti, - tai surašymas Tavo ilgo gyvenimo patyrimų ir darbų, kurie jau sudaro Lietuvos nepriklausomybės istoriją. Patausodamas save, nepersidirdamas, ramiai pagalvodamas ir pasvajodamas, Tu dabar galėtum daug, daug tokių dalykų plačiau ir visai atvirai surašyti. To labai prašyčiau ir nuoširdžiausiai linkėčiau, kad tai galėtum atlikti.

O jau mūsų kitų, ir jaunesnių už mus pareigą ir malonumą būtų daryti viską, kad tuos užrašus, gražiai ir su meile išleistume, kaip Tu esi savo jaunatvės laiku padirbėjęs mūsų didžiojo Varpininko raštams išleisti.

Ilgiausių metų!

B.K. Balučio ryšiai su akademiniu jaunimu

M. VALIUKĖNAS

1924 m. gruodžio m. 7 d. Lietuvių Studentų Tautininkų Korpuso Neo Lithuania pakvietė garbės nariu Bronių Kazį Balutį, kaip gerą tautininką, didelį korporacijos rėmėją, daug pasidaravusių ir nusipelnusių tautai (iš LST Korpuso Neo Lithuania dešimtmečiui paminėti leidinio). Taigi jau 35 metai, kai B.K. Balutis yra tampriai susirišęs su akademiniu jaunimu.

1932 m. Neo Lithuania rūmų didžioji salė, joje keletas dešėtų naujųjų korporantų - junių. Tėvūnas supažindina su aplinkuma. Salės sienose, kur susirinkę, matyti Neo Lithuania herbas, garbės narių portretai, didžiųjų Lietuvos miestų herbai.

Pirmiausia minimi visi garbės nariai: Jonas Basanavičius, Petras Vileišis, Jónas Jabloniskis, Juozas Tumas-Vaižgantas, Jonas Matulevičius - Maironis, Antanas Smetona ir Bronius K. Balutis.

Tėvūnas nepasakoja jų biografijų, o tenkinasi trumpais posakiais, kodėl jie buvo kviečiami garbės nariais ir kodėl kviečiamasis šį kvietimą - pagerbimą priėmė.

Apie Bronių K. Balutį (pamenu) buvo pasakyta maždaug tais pat žodžiais, kaip šio straipsnio pradžioje cituota.

Susidarė įspūdis, kad pirmieji šeši Korpuso garbės nariai daugiau ar mažiau pažįstami iš

chrestomatijų ir kasdienės spaudos. Tuo tarpu jauniausias amžiumi, portrete elegantiškiausias džentelmenas, B.K. Balutis, jau kitoks. Jį Korporacijon atvedė milžiniškas darbo baras lietuviškoje išeivijoje JAV, o taip pat valstybininko-diplomato įnašas Lietuvos kūrimosi ir vėlesniais laikais.

B.K. Balutis, sakyčiau, laikrodžio tikslumu kiekvieną Korpuso metinių progą atsiųsdavo savo šiltus sveikinimus ir prasmingus linkėjimus Korporacijai ir korporantams. Nektartą jo sveikinimuose aidėjo gaida, negalint asmeniškai šventėje dalyvauti. Veik visada būdavo originalus, sveikinimą sustiprinęs čekiu...

Tokiu artimu Korporacijai BKB yra ir nūdien. Štai V. Abraitis pasakoja, kad kai jis prieš keletą metų laukė BKB Londone, tai jų pagrindinė pasikalbėjimo tema buvusi JAV neolituanių veikla, jų organizavimas. Arba kada chigagiškiai neolituani, pasiuntę naujai išleistą Korpuso biuletinį, tuojau gavo malonų sveikinimą ir paskatinimą tą darbą barą toliau varyti.

Man yra tekę su keleta kitų korporantų dalyvauti ilgesniuose susitikimuose su B.K.B. Juose kalbėtasi Neo Lithuania darbo, linkmės, o taip pat bendraisiais dienos klausimais. Taip pat esu įdėmiai išklausęs jo kalbos, bene

vienintelį kartą tegalėjusio atsilankyti į Korporacijos sueigą, Neo Lithuania ir Filiae Lithuaniae korporacijų 1938 m. vasario 16 d. minėjime.

Tada P. Ališausko pirmininkaujama Korp Neo Lithuania valdyba, patyrusi apie B.K.B. laikinį būvimą Kaune, nutarė jam, garbės nariui įteikti, iki tol dar neįteiktas korporanto spalvas. Šia proga buvome priimti Lietuvos viešbutyje.

1939 m. B.K.B. vėl trumpam laikui tarnybos reikalais buvo atvykęs į Kauną. Tą progą išnaudodamas jis susiriša telefonu su Korpuso pirmininku (tose pareigose buvo šių eilučių autorius) Korporacijai vizito reikalui. Brangindamas jo laiką padėkojau už dėmesį ir pasiūliau skaityti tą telefoninį pasikalbėjimą vizitu, ir leisti Korpuso valdybai jį revizituoti. Ir dar tos pat dienos ilgą popietę Korpuso valdyba praleido su garbės nariu pokalbyje vaišingai jojo priimti ir globojami. Tada buvo kalbėtasi eile klausimų, liečiančių Neo Lithuania, pasikeista mintimis bendraisias lietuviškosios linijos klausimais mūsų politikos, švietimo, kultūros srityse. Iš kitos pusės B.K.B. domėjosi ir informavosi apie mūsų akademinį gyvenimą, mokslą, akademinės jaunomenės bendravimą su kitų kraštų jaunomene ir kitais klausimais. Jis didžiavosi Korpuso Neo Lithuania už jos ištikimumą principui - būti savita lietuviška mokykla akademikams, nesijungiant nei su srovėmis, nei su asmenimis.

Korporantus tada stebino B.K. Balučio, paskutinį dešimtmetį, o ir bendrai kone pusę jo tuometinio amžiaus, praleidusio užsienyje, tokiu tikslu ir iki smulkmenų Lietuvos ir lietuviškųjų reikalų pažinimu, jų vertinimu bei supratimu. Pav., menu jo priekaištus mūsų švietimo politikai, uždelsiant specialių, amatų mokyklų organizavimą, o taip pat įvedimą vidurinėse mokyklose pirmąją svetima kalbą - vokiečių arba prancūzų, bet ne anglų kalbą ir kt.

Kiek B.K. Balutis mokėjo ir moka suprasti jaunomene, jos siekių, vaizdžiai parodė jojo pasakytą kalbą jau minėtame Vasario 16 d. minėjime. Kalbą jis pradėjo jam būdingu samojumi, maždaug tokiomis žodžiais: Kolegės-os, esamos ir būsimos teatro žvaigždės, būsimieji Lietuvos gyvenimo vairuotojai, ministrai, džentelmenai...

Aišku, salėje, kito mažytės šypsenos... Tačiau tuo momentu kalbėtojas pagavo visos auditorijos dėmesį ir pamažu, apmastytu žodžiu, pradėjo gvildinti tą "žvaigždžių" ir "ministrių" kaip lietuvių akademikų, uždavinius, būsimas pareigas ir jų atsakomumą lietuvių tautai, jos ateičiai...

Ir sušvito BKB gilus viso klausimo įžvelgimas, jojo apimtis. Klausytojai tarytum pajuto be-

B. K. Balutis su Korp. Neo Lithuania valdybos nariais 1938 m. Kaune. Dešinėje rašinio autorius Mečys Valiukėnas.

klausą per initium semestri, dažnai girdėtą kalbant kitą garbės narį a.a. kanauninką Turną-Vaižgantą.

Šiandien, švenčiant B.K. Balučio 80 metų darbais turtingą sukaktį, drąsiai galima tarti, kad jubilijatas yra valinga, tauri ir kūrybinga asmenybė. Jo jaunystėje eitis kelias, pačiam siekiant ir kitus skatinant siekti mokslo, šviesos, yra ryškiausias gyvas pavyzdys kiekvienam jaunuoliui. Jubilijato visuomeninė,

žurnalistinė, o taip pat politinė-diplomatine veikla yra šviesus paveikslas kiekvienam lietuviui.

Išskirtinai minėtina B.K. Balučio gilus įžvalgumas ir graži pakanta (tolerancija) kitiems, o drauge lietuviškojo kelio, lietuviškųjų principų kietas laikymas.

Neo Lithuania didžiūojas jį turėdama savojoje šeimoje. O taip pat ir gražios sukakties proga sveikinti, linkėti dar ilgų ir darbinių metų.

Dirvos skaitytojai kviečiami atidaryti taupymo sąskaitas lietuvių vedamoj Taupymo Bendrovėj, kuri:

- moka 4% metinius dividendus (dividendai išmokami birželio 30 d. ir gruodžio 31 d.)

- apmoka visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL Federal SAVINGS
and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanavskas, Pres.

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave.,
N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable Music" WJW Radio, Monday thru Friday,
7:05-7:30 P. M.

Republic darbininkams: KĄ JUMS REPUBLIC SIŪLO SU NAUJU PENSIJOS PLANU?

Republic siūlo keletą pagerinimų darbininkų pensijos plane, įskaitant keturių procentų pakėlimą minimalinėse pašalpose už kiekvienus ištarnautus metus nuo gruodžio 21, 1959. Kompanija taip pat siūlo padidinti nuo dabartinių 30 iki 35 maksimalių metų skaičiaus, pagal kuriuos yra apskaičiuojamos minimalinės pensijos.

Šie dveji pakeitimai reikštų pensijų mokėčių pakėlimą nuo \$12 iki \$16 per mėnesį tiems, kurie po 35 tarnavimo metų pereitų į pensiją. Dar vienas pagerinimas leistų darbininkui, kai kuriuose vargo atvejuose, gauti pensiją 55 metų amžiaus, vietoj dabartinių 65.

REPUBLIC STEEL

KALĖDŲ LINKSMYBĖS...

R. SPALIS

4

— Ite, missa est, — kunigas žegnoja žmones. Paskutinės giesmės, ir papildoma išbažnyčios. Tik čia naujiena. Pratrūko iš kažkur atsiradę perbrinkę debesys, ir ištisi patalai kloja žemę, lipdydami akis, kurios tamsoje ir šiaip nepergeriausiai mato.

Grūstis prie išėjimo didžiausia. Bijodami pasimesti, savieji susiima rankomis. Lėtai juda eilės, maldamos sniego krūvas. Ketveriukė mažiausiai nusiminusi šia oro išdaiga. Paberžytė, iš abiejų pusių tvirtai laikoma, jaučiasi labiau skriejanti, negu kojoms liečianti žemę. Bet ji vadovauja šaukdama, kur sukti, ir jos orientacija yra nuostabi, nes be nuotykių ir kliūčių ketveriukė įvirsta į roges.

— Greičiau, nes po kiek laiko vežimai užtvins kelią.

— Kad tik išsikrapštytumėm iš to vieškelio.

Važiuoja atsargiai, vadovaudamiesi nuovoka, ir sunkiai lipdo kalbą, nes sniegas, tartum to tik laukdamas, veržiasi į burną. Grįždami žadėję dainuoti, dabar vargsta, purtydami spie-gą nuo savęs.

— Irena, šokti negalėsim.
— Argi nemokat?
— Kelnės, kaip vežimo ratai.
— Sijonėlį duosiu kiekvienam, atrodysit kaip škotai.

— Palaukit nešnekėję, per jus pamečiau kelią.

— Sedėsim, iki išaus.
— Kad tėveliai juoktųsi iš manęs. Imkit kuris vadžias, man reikia lipti, grįžtam atgal.

Išlipusi, Noreišos lydima, apgrauibomis eina greta griovio, stengdamosi praskrosti tamsą. Taip apgrauibomis eina dešimt, penkiolika minučių. Liepusi laukti, ji peršoka griovį ir eina mišku, kol pagaliau linksmai šūkteli:

— Radau tunelį, dabar kaip namuose.

Ji ima arklį ir kurį laiką veda jį, kol pasuka į kairę. Sniegas mažiau vargina čia, bet tamsa dar aršesnė. Įsėdusi į roges, ji trukteli vadžias ir arklui duoda pilną valią. Tas jau nebelekia, bet prunkšdamas atsargiai žengia pirmyn.

— Įdomu, kur atsidsursim? — teiraujasi Alėjūnas.

— Ar valgyti užsinorėjai? — klausia Ruseckas.

Vis labiau juokaujama, ir vėl pradama išdykauoti. Kadangi slenka lėtai, purtomas sniegas hyra ant jų pečių, ir jie atrodo, kaip sniego seniai.

Eržilas linksmiau trukteli, ir jie lekia risčia. Priekyje girdisi balsai.

— Tai tėvelis. Pirmieji išvažiuoju, o paskum velkamės. Štai ką reiškia vežti miesčionis.

— Lipam iš rogių.

— Atsargiai, berneliai, vilkai sudraskys.

— Vilkai niekis, bet susidurti su vilke, štai kur mirtinas pavojus.

— Dėkoju už palyginimą.

— Tai gražiausias komplimentas, kokį tik vyras gali pasakyti.

Pasiekia namus. Jaunuoliai valosi, tvarkosi. Staiga Antanas atsuka į Kęstutį.

— Ji puiki mergaitė. Kokie tavo santykiai su ja?

— Kaip ir jūsų abiejų — pažįstami, — sausokai atsako Kęstutis.

Kai Alėjūnas prabyla, Ruseckui rodo, kad jo balse skamba džiugi gaidelė.

IŠ KAIRĖS IR DEŠINĖS

Skyrius pasirodo periodiškai, susirinkus pakankamam
tulžies kiekiui

Naujųjų Metų samprata

Dr. Jonas Svajonas

Prieš keldami Naujųjų Metų taure, leiskime vis dėlto pastatyti sau klausimą, kas gi yra tie Naujieji Metai, kaip būs savyje? Iš kasus galėtume atsakyti net trejopu požiūriu.

Materialistinių filosofų žodžiu Naujieji metai, kaip dalykas pats sau, yra visiškai niekas. Jie veda tik į materialinių gėrybių išnaudojimą žmogumi, žmonos nuomonės paneigimą ir socialistinio budrumo užmigimą klasių kovos įkarštyje.

Psichologine prasme Naujieji metai yra tuščios žmogaus pastangos atnaujinti savyje tai, ko niekad nebuvo, nėra ir nebus.

Gal tikriausias Naujųjų Metų aptarimas yra suformuluotas visuomeninių išvegių. Pagal jį Naujieji metai - tai nauja proga seną veikimą vėl pakartoti iš naujo. Tokią sampratą iš tikrųjų patvirtina visa eilė gyvų pavyzdžių.

Štai jau prieš Naujųjų metų sutikimą naujas veikėjas naujoje vietoje išdžioja iš naujo seno veikėjo prakalbą, ir mes iš naujo jam plovame, atnaujinami savyje seną pasipiktinimą. Žinoma, ta pačia proga išpilam sau ir naujo gėrimo ir atnaujinam sustirintą seną liežuvi. Gi pakilus naujai nuotakai, senos poniutės pripasakoja viena kitai daugybę naujų naujienų ir tuo būdu vėl atnauja senus šeimyninius kivičius.

Geras patriotas per Naujus metus iš naujo pasižada vaduoti seną savo tėvynę, maldauja naujų aukų, sugalvoja kitiems naujų pareigų, pasiūlo naujus kandidatus į valdybą, o pats, išsigijęs naujus namus, iki kitų Naujųjų metų juos naujina. Čia visai nenorime kalbėti apie tuos naujus optimistus, kurie, užsitraukę naujų paskolų, išsigija naują automobilį ir, grįždami iš Naujųjų metų sutikimo, įvažiuoja į penkis naujus stulpus.

Ypač yra vaisingi Naujieji metai įvairiems kultūrininkams. Poetai, pašiausę kalakuto plunksnas, dabar pradeda naujai šubulduoti viens prieš kitą ir net susikimba į naujos lyrikos pritvinkusias skiautures. Kai kurie gabesniųjų kūrėjų, naujo įkvėpimo apimti, naujai parašo net kito seną eilėraštį ir tuo sukelia visuomenės naują susidomėjimą. Tada kritikai naujose recenzijose turi progą iš naujo pakartoti tai, ką jau yra seniai pasakę.

Būna dar atsitikimų, kad ir dailininkai, siekdami naujo uždario, naujai nupiešia tą patį savo paveikslą, kurio kelis senus egzempliorius jau seniai buvo pardavę. Gi portretistai, ieškodami naujų užsakytojų, kartais senas ponias taip atnauja, kad savo kūriniųuos paguldo jas vėl į kūdikystės lopšelį ir leidžia burti nuogom kojytėmis.

Naujais Metais nepaprastai atgyja ir teatrinis gyvenimas. Nauji aktoriai, naujai nukiekę senosius, iš naujo mums papasakoja, koks turi būti naujas tremties teatras, ir ta proga iš naujo pastato "Ameriką pirtyje". Žinoma, tuo būdu lengvai nusipelną naujos garbės.

Reikia dar pažymėti, kad su Naujaisiais metais daug naujų verčių atsiranda ir lietuviškoje šeimoje. Seni vyrai dabar vėl ieško naujų žmonių, žmonos naujų meilės apsieiškimų, o nauji vaikai, dar lopšy gulėdami, naujais angliškais žodžiais jau burnoja naujus savo tėvus.

Pats gi Naujųjų metų sutikimo momentas dažniausiai baigiasi buvimu šalia savęs, nes, čiupinėdamas savo galūnes, jau negali savęs apspręsti nei laike nei vietoje.

Apskritai paėmus, Naujieji metai yra veltinio atsinaujinimas mūsų angeliškoj prigimtyje: mumyse atgyja nauja partinė neapykanta, ima dygti nauji žili plaukai ir pro juos - nauji ragai.

KŪRYBOS VALANDA...

SENOSIOS KARTOS LYRIKAS: - Brangioji Mūza, ar tu negalėtum truputį daugiau atsisiekti ir parodyti man naują įkvėpimo šaltinį, nes jaučiu, kad mano lyrikos paskutinis posmas visai išdžiūvo.

ISTORINĖ 1959 M. APŽVALGA

Jau yra toks amžinas istorinis dėsnis, kad žmogus, žengdamas su gyvenimu į priekį, vis atsigrįžta, ar nepamerė pinigines. Taigi tuo labiau verta pasizvalyti atgal, žengiant į naujuosius metus, kad įsitikintume, ar nebūsime praleidę kokios progos praturtėti, išgarsėti ar atkeršinti savo priešiniams.

Reikia pripažinti, kad praėjusieji metai buvo sunkių kovų ir gausių aukų periodas.

Pasibaigus Vliko ir diplomatu pasauliniam karui, mūsų tremties tauta sunkiai alsavo, atstatydama iš partinių griuvėsių tarpuveikėjinį pasitikėjimą. Per tą karą ypač sunkiai nukentėjo Alto sandaros skrynia, kurią karo vadai, besivežiodami į Vyriausybės pastatus, gerokai aplamdė ir ištuštino. Dėl to ir Lietuvos vadavimo reikalas buvo atidėtas tolimesniam laikui. Po šio karo ypač atsirado daug išbadė-

usių naujų sensacijų ir ištroškusių naujos visuomeninių barščų rūgšties.

Ir štai, kai jau buvo galima tikėtis ilgesnio taikos laikotarpio, visai netikėtai iškilo taip vadinama nuosmūgio revoliucija. Šešiasdešimt juodų anarchizmo, įsirašę savo juodą vėliavą šūkį "Nėra patriotinės pareigos imtis to darbo, kurio nepajėgi", sukilo prieš visą tremties tautą. Kadangi iki tol rašytojai, nepajėgdami nulaikyti žąsies plunksnos, rašė, dailininkai, nepajėgdami atsiminti karvės pavidalo, ją piešė, dainininkai, nepajėgdami išsižioti, dainavo, ir senberniai nepajėgdami kūrė šeimą, tai kilo spontaniškas kompaktinės masės pasipriešinimas šiai saujelei užkietėjusių eretikų. Pagaliau, suorganizavus 60,000 armiją, vieningai vadovaujant bedidėjų ir dvasininkų generolam, sukilėlius pavyko įvaryti į Da-

Anicetas Šalavijas

VISKAS ŠIANDIEN, KAIP KADAIS

Žydi vyšnios, žydi slyvos,
Pirštai spindinčiais žiedais,
Žydi nosys, kaip alyvos,
Viskas šiandien, kaip kadais.

Kaip kadaise metai skrieja,
Tikim laimės pažadais,
Veikiam peikiams susirieję,
Kaip kadaise, kaip kadais.

Baigia gėlės nužydėti,
Žemė klostosi ledais -
Mes vis žadam galvą dėti
Už tėvynę, kaip kadais.

Rengiam žygį, kovą smarkią,
Žengiam žingsnį su vadais
Ir pabundam atsiknarę
Prie taurelės, kaip kadais...

PAGILINTA TIESA

GEDIMINAS GALVA: - Aš manau, kad šiam politiniam suskiliniam pasauly ir mes patys skyliame į dvi dalis: krikščionio demokrato galva vaikščioja socialdemokrato kojomis, ir pretenduoja būti valstybės vyru per neatsargumą kartais nušneka moteriškas mintis...

nieliaus duobę liūtam tiesiog į nasrus ir užlieti karšta smala. Dabar tauta lyg ir nurimo, ir nepajėgiantieji pasijuto pajėgesni.

Iš svarbesnių 1959 metų įvykių ypač iškeltinos ilgai užsitęsios divyrių rungtynės įrodyti, kas didvyriškiau laikysis sėdėdamas bolševikų kalėjime. Rungtynių programos dalyviai turėjo numušti komunistų tartytojų kepurę, sugriauti kalėjimo piliorius, vedami šaudyti uždairuoti "Koks gražus, gražus tolimasis dangus", prie duobės pašoti lenciūgėlį ir, jau numirę, pasakyti patriotinę prakalbą. Visai tai spaudoje (teoretikškai) buvo puikiai atlikta, bet kadangi divyriai į tikrą kalėjimą eiti bijojo, tai rungtynių finalas atidėtas atečiai, kai būsime prievarta repatrijuoti į Lietuvą.

Praėjusieji metai dar galėtų būti vadinami ir koezgistencijos metais. Didėjant tėviškumo ilgesniui, daug patriotų pradėjo koezgistuoti su kitataute žmona ir daug dorylių su mažiau doroje išmanančiais. Politinės veiklos vada, susikibę baltomis rankeleimis, ėmė vaikščioti aplink savo būsimo paminklų projektus. Atsirado ir tokių, kurie taip užsigeidė pakegizistuoti su giltine, kad tuo reikalu net prirašė meilės laiškus Lietuvos valdžiai ir kompartijai. Mes jiems linkime greičiau sulaukti teigiamo atsakymo.

Reikia paminėti, kad kovų nuvarginta visuomenė pastaruoju metu ėmė vis daugiau linkti į mistiką. Ypač nepaprastai sustiprėjo tikėjimas doleriu, savimi ir savo nuopelnais. Tokioji mistiškoji nuotaka vėlinas padarė Bostone didžiulį stebuklą: čia pasirodė stebuldingas dailininko Rūkštelės paveikslas. Nors to įvykio sutikti išėjo net patsai prelatas, bet piktos sėkla jau buvo įkritusi į žmonių širdis ir jose pradėjo megti kubizdalis pumprėlius. Trumpu laiku šioj kultūringiausioj kolonijoj kilo nekultūringiausias sąjūdas. Atsirado paveikslų gabintojų schizmos, ir įsikarščiausi minia pradėjo spaudyti vienas į kito gyvus paveikslus.

Baigdami šią istorijos apžvalgą, galime drąsiai padaryti iš-

PIRMYN Į AMERIKONIŠKĄJĄ VISUOMENĘ

PROF. DR. INŽ. KUDLAUSKO ŽMONA: - Ponas bendruomenės pirmininke! Aš jums paskutinį kartą sakau: eikit po vėlnių su savo susirinkimais, lituanistikos mokyklom, piketavimais ir visa ta Lietuvos vadavimo akcija! Mano vyras dirba svarbų paties Amerikos prezidento užsąkytą darbą ir tokiems jūsų niekams visai neturi atliekamo laiko! Sudie!

Benediktas Sprikas

DVYLIKOTOS VALANDOS MISTERIJA

Gaus varpas atbudęs, kris baltos snieguolės -
Amūro pūkeliai iš juodo dangaus,
Ir laime nušvitęs žmogelis varguolis
Vėl naują troškimą taurelėm ragaus.

Vėl glausim Judošių, pagerbsim Pilotą,
Bučiuosim gražuolę, kaip žiedą gėlės,
Kas vakar nukeikta, kas vakar aplota,
Vėl rankos apglostys, vėl širdys mylės.

Ir tarsi žvangučiai ims žodžiai aidėti -
Beribės dorybės ir žygių garsai,
Vėl šoksime už tiesą viens kitą nudėti,
Žygiuosime į kovą - į priešą skersai.

Ir vėliau parimsim atgėrę ir sotūs,
Kaip rimsta drugelis prie sparno drugės,
Ir, sielai pravirkus, vėl akys rasotos
Pro dūmo žydrumą tėvynę regės.

Skardens mums dainelė, krūtinėl atgius,
Kaip kenčia rūtelė, išalus leduos,
Ir šauksim pro naktį ir mūrus vergijos:
Lai brolis brolių per amžius vaduos!

Nauji mūsų moksliniai laimėjimai

1959 m. mūsų mokslininkai įvairiose srityse pasiekė vertingų laimėjimų, paskelbdami spaudoje eilę ligi šiol nežinotų atradimų ir gilių filosofinių minčių. Štai keletas tų pasaulį sukrečiančių pavyzdžių:

MEDICIJOJE

"Žmogaus galvos kauliniame kauše yra smegenys".

"Galvosopį gauna ir didžiūnai, ir galiūnai, ir dykaduoniai palaidūnai, ir raštininkai bei darbininkai"

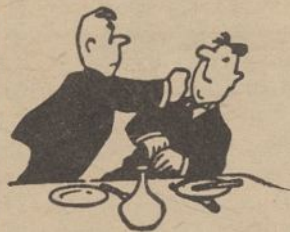
Dr. Al. Račkus

FILOSOFIJOJ

"Nuodėmė suardo buvimą drauge ir sukelia žmugje vietatvės ilgesį".

"Po nuodėmės žmogus iš tikro pasijunta žengęs nesavomis kojomis, todėl ant jų neišsilaiko"

AUKŠTO LYGIO kultūrinis ginčas

PIRMAS KULTURININKAS ANTRAM: - Durniau! Neskustas kuilio snukio! Aš tau seniai sakiau, kad tavo kultūrinė polemika niekad neprašoka piemenų pasikalbėjimo lygio!..

vadą, kad 1959 metais esame tvirtai išlaikę savo lietuvišką charakterį, išsaugoję bankuos savo turtą, ant tėvynės aukuro sudėję pakankamą skaičių prakalbų ir parodę gyvą pasiryžimą tokiai pat atečiai. Lieka tik apgailėstauti, kad, sutartinai veikdami, nepridėjome vištai šeško uodegos, o tai būtų padarę naują rojus paukštį ir nustebinę pasaulį.

Prof. Silvestras Ulceris

jomis, bet subeždžioniška galva"

J. Venckus, S.J.

GELBĖKIM ⁷INSTANTŲ
TALENTĄ

Rašytojas Jurgis Gliuda "Draugo" straipsnyje maždaug taip atskleidžia visuomenei savo poetinius polėkius:

"Ir visad, matant eilėraštkus, man niežėjo rankas sulipdyti eilėraščių ir tuo įgrūsti savo įnašą į tą šventą akciją. Susipažinęs su daugeliu eilėraščių, aš vaizdavausi maždaug tokį eilėraščių:

Katinėlis mur mur mur,
kalakutas kur kur kur,
žąsinėlis gar gar gar,
o vištelė kar kar kar..."

Maloni Rašytojų Draugija, sudaryk naujam poetui tinkamas kūrybos sąlygas!

Jūs klausiate - mes atsakome

Šio skyriaus redakcija yra gavusi eilę aktualių klausimų, rodančių mūsų tautiečių rimtą susidomėjimą mūsų kultūrinio gyvenimu. Nuoširdžiai dėkojame už jautrius laiškus ir laukiame naujų.

KLAUSIMAS - Aš esu ištėkėjusi už įžymaus lietuvių realistinio dailininko. Kadangi turiu labai patrauklią figūrą, tai mano vyras nupiešė mane (didelio formato) Jievos pavidale, ir paveikslą gana pelningai pardavė mūsų bendruomenės pirmininkui. Dėl nežinomų priežasčių pirmininko žmona tą kūrinių išmetė iš savo buto, ir pirmininkas tada ją pakabino mūsų kolonijos susirinkimų salėje. Dabar į bendruomenės parengimus susigrūda minios žmonių, ir visi tik į tą paveikslą žiūri. Kadangi aš ten panaši, kaip fotografijoje, tai, būdama salėj, pradedu jaustis lyg ir truputį neįaukiai. Sakysit, ar ne per daug esu pasiaukojusi visuomenės labui? Ar nepatartumėte man patraukti tą pirmininką į teismą už manęs nukriaudimą viešojoje vietoje?

ATSAKYMAS - Nepatartume. Jokia auka visuomenės labui nėra perdidelė.

KLAUSIMAS - Girdėjau, kad kai kurios lietuviškos organizacijos duoda studentams stipendijas. Aš irgi norėčiau būti lietuviu, bet nežinau, kaip tai padaryti. Klausiau savo tėvelį, kuris Lietuvoje buvo didelis patriotas, bet jis dabar irgi jau nežino. Patarkit, kas mane galėtų apšviesti?

Stud. Vytautas Traidenavičius, Chicago, Ill.

ATSAKYMAS - Kreipkis Tamsta į betkurį senesnę Nikolajaus II laikų lietuvių, ir jis tikrai apšvies Tamstą ir dar Tamstos tėvelį.

Kas numatoma 1960 metais?

Ateinantieji metai yra tikrai jubilėjiniai, nes sueina lygiai 20 m. nuo to momento, kai paskutinį kartą laisvai gerėme skaidriąją, suteikusių mūsų poetam tiek gausaus įkvėpimo, valdininkams darbštumo ir partijų vadams narsumo. Tam įvykiui atžymėti užsieny numatoma ypač sustiprinti visokiariopą veiklą.

VISUOMENINIAME DARBE rengiamasi pritaikyti visai naujus vadovavimo metodus. Kadangi dabar jau neįmanoma išrinkti naujų valdybų, tai veikėjų pasitarime nutarta sudaryti vieną Alto apmokamą valdybą, kuri vadovautų visom vienos kolonijos organizacijom. Tuo būdu turėsime pastovią valdžią, ir bus visam laikui išvengta partinio bei pasaulėžiūrinio trynimosi.

Bendruomenė dar rengiasi pasiųsti savo nariams mokesčių rinkėjus enkavėdistų uniformoj. Tada ne tik bus su kaupu surinkti visi nario mokesčiai, bet išgąsdintus tautiečius vėl paims senoviškas bendras patriotinis jausmas.

SPAUDA numatoma dar gerokai patobulinti. Redaktoriai bus raginami persispausdinti ko daugiau šmeižtų iš "Tiesos", "Tėvynės Balso" ir kitų tarybinių organų ir tas žinias dar papildyti užsieny pagamintais atsiminimais. Šiandien tik tokia pozityvi koezgistencija galima su išsiilgtu kraštu.

TREMTIES TEATRAS dar prieš pavasarį numato surengti vieną jubilėjinį jungtinį dramos ir operos spektaklį, kuriame pusiau giedotiniu būdu būtų pavaizduoti visi buvusių ir būsimų aktorių jubilėjai.

JUNGTINĖ DAILININKŲ SĄJUNGA pasiryžusi nupiešti didžiulį paveikslą, pavadintą "Pirmasis Lašas". Čia būtų įamžintos atmintį išlikusios skaidriosios butelio vainikavimo iškilmės "Božegrailoj". Karafutės ir dar gyvi gerėjai bus nupiešti realistiškai, o jau pamėlynavę, po stalu gulintieji, modernistiškai. Tikimasi, kad šis kūrinys jau nesukels naujų ginčų.

TREMTIES LITERATŪRA numatoma vienu stipriu smūgiu pakelti į tokias aukštumas, kad visa, kas ligi šiol parašyta liktų žemumose. "Draugo" romanų komisijų nariai nutarė pavesti dar nieko neparašiusiam rašytojui iš visų "Draugo" premijuotų ir atmetusių veikalų sudaryti vieną didžiulį kūrinį, kuriame sutilptų visi nuodėmingos meilės nuotykių abiejų okupacijų metu ligi išsivadavimo nuo paskutinės svetimos žmonos Amerikoje. Tuo būdu pasigaminsim bent vieną genialų veikalą ir jam atitinkamą naują genialų rašytoją.

Apskritai, šiais jubilėjiniais skaidriosios vardo metais padarysime visa tai, kas yra didžiausia, kad nereikėtų vėliau nieko veikti.

Žvalgybų kova

Britų šnipų atsiminimai

SENSACINGAS GYNĖJO PAREIŠKIMAS

29

Prokuratūra ir gynėjas kviečia liudininkus. Dėl Valentino Gubičovo kaltumo nėra jokių abejonių. Kaip visada špionažo bylose, darbdaviai - šiuo atveju sovietai - atitraukia nuo kaltinamojo. Jie dedasi nieko nežina.

Juditos reikalai nėra linksmi. Ji vaidina merginą, kuri nekaltaipainiota į slaptosios tarnybos pinkles. Ji vis tvirtina, kad nieko nežinojusi apie savo misijos svarbumą ir pavojingumą. Tačiau įrodymai yra pritrenkia.

Pagalau iškviečiamas Henry Shapiro, teisingumo ministerijos tarnautojas ir Juditos draugas.

Teismo salė perpildyta. Visų žvilgsniai nukreipti į tris žmones: gražią, pablykšusią moterį kaltinamųjų suole, brutaliai atrodantį sovietų agentą šalia jos, ir smulkaus sudėjimo vyrą liudininkų suole.

Henry Shapiro yra iškviestas prokuratūros, kaip kaltinimo liudininkas. Prileidžiama, kad jis žinojęs apie savo buvusios draugės subersyvinę veiklą.

Jau po kelių prokuroro ir gynėjo klausimų paaiškėja, kad Shapiro nėra atsipalaidavęs nuo susižavėjimo Judita.

- O ką jūs su kaltinamąja kalbėjote Baltimorės ir Philadelphiajos viešbučiuose? - klausia prokuroras.

- Slaptoji tarnyba klausėsi mūsų pasikalbėjimų, - atsako parausdamas Shapiro, - Mes kalbėjome apie meilę.

- O automobilyje savaitgalio išvykos metu?

- Apie meilę.

- O šiaip, kai vieni būdavote?

- Apie meilę.

- Bet jūs žinojote, kad Miss Coplon siekė iš jūsų išgauti paslaptis?

- Tai man sakė FBI. Tie žmonės turi žinoti.

Vis žvalgosi liudininkas į kaltinamųjų suolą. Jis vengia matyti Gubičevą, jis mato tik Juditą.

Prokuroras bando apeliuoti į Shapiro patriotiškumą.

- Mr. Shapiro, - sako jis, - tamsta puikiai pasitarnavai valstybei pareiškdamas, kad Miss Coplon New Yorke susitinka su sovietiniu agentu, pavarde Gubičevs.

Liudininkas purto galvą:

- Aš kalbėjau apie Gubičevą, bet kad jis būtų sovietų agentas, aš nežinojau.

- Tad tamsta taip elgeisi, tik pavydo skatinamas?

Į šį klausimą Shapiro atsako teigiamai, žvilgterdamas į Juditą. Toji jam nusišypso.

Ir trečią teismo dieną dar atrodo, kad Juditai klius aukščiausioji bausmė už šnipinėjimą taikos metu - kalėjimas iki gyvos galvos. Tokioje situacijoje gynėjas pasiprašo balso. Jis turįs padaryti svarbų pranešimą ir pareikšti dar svarbesnį reikalavimą.

- Pirmajame Juditos Coplon tardyme įvyko šis tas negirdėto. Tai buvo toks nepaprastas įvykis, kad aš ligi šios dienos delsiaau apie tai painformuoti aukštąjį teisumą. Tačiau dabar mano pareigos nebeleidžia tylėti. Apie slaptosios tarnybos metodus, susiepiant mikrofonus miegamuosiuose, aš nekalbėsiu. Galbūt tai galima pateisinti valstybės saugumo interesais. Tačiau mūsų įstatymai draudžia, kad būtų klausomasi pasikalbėjimų tarp kaltinamojo ir jo gynėjo.

Advokatas tęsia toliau:

- Pirmasis žmogus, kuris buvo pasiėmęs gynėjo pareigas, ponai prisiekusieji, neveltui įjatsisakė. Iš dalies jis tai padarė asmeniniais sumetimais. Kai tik Miss Coplon bus laisva - o laisva ji bus netrukus - mano kolega ir ji susituoks...

Nustebimo murmesys pereina salę. Net pats teisėjas ir prisiekusieji atrodo apstulbę. Shapiro, kuris jau buvo atsisėdęs savo vietoje, pašoka, Valentinas Gubičevs su paniekinančia šypsena lūpose pasitraukia tolyn su žinojė, kad ir "trečiasis vyras", Juditos pirmasis gynėjas, neatsispyrė jos žavumui.

Keletą minučių pasigėrėjęs sukeltu visuotiniu nustebimu, gynėjas tęsia:

- Tačiau tai nebuvo svarbiausia priežastis, dėl kurios mano kolega atsisakė ją ginti. Tikrasis akstinas buvo gilus pasišlykštėjimas mūsų teisės vykdytojų metodais.

Jis atsisuka į prokurorą:

- Kodėl prokuratūra taip tiksliai žinojo apie Juditos Coplon ryšius, praeitį ir sumanymus? Todėl, kad ji turi pilną tekstą pasikalbėjimų, kurie vyko tarp jos ir gynėjo kalėjimo svečių kambaryje.

Teismo pirmininkas suraukia kaklą:

- Ar jūs galite savo teigimus įrodyti?

- Aš prašau aukštąjį teisumą iš tardytojo pareikalaui visas garso įrašų juostas, padarytas kalėjimo patalpose.

Pagal amerikinius įstatymus teismas negali atimesti tokio reikalavimo. Ir pralaimėjęs tardytojas negali atsisakyti tokias juostas pateikti. Byla atidedama sekančiam rytui.

Kitą dieną žiūrovai stebi neręgtą spektaklį. Viduryje salės pastatomas garsiakalbis. Leidžiama juosta po juostos.

"Aš susitikinėjau tavo tėvynamuose. Aš vertinu tavo tėvą. Tikiu, kad tada buvau tavo labai įsimylėjęs... Prisipažink kalte. Teismas bus švelnus. Aš lauksiu tavęs. Mes vesimės ir pradėsime naują gyvenimą..."

"Bob... aš tave visada mylėjau. Tik tave... Ar tu manęs

neužmirši, kai aš trūnysiu tarp kalėjimo sienų..."

Judita sėdi ir klausio savo balso. Valentinas retkarčiais garsiai nusijuokia. Shapiro instinktyviai užsidengia ausis.

Tačiau gynėjui svarbūs ne tie pasikalbėjimai moterų kalėjime. Jis nori įrodyti, kad kai kurie prokuratūros argumentai byloje iškelti tik dėlto, kad nugirsti iš Juditos nesavanoriškos išpažinties.

Jam pasiseka įrodyti.

Jau po trumpo pasitarimo teismas nusprendžia bylą atidėti, kad atskyrus legaliu keliu įgytus įrodymus nuo "nelegaliųjų".

Kurį laiką dar lieka Judita kalėjime. Paskui ji tyllai paleidžiama. Kiekvienam aišku, kad teismas vengia debatų apie teisės vykdytojų praktiką kalėjime.

Judita po kelių dienų išteka už "Bobo", savo jaunystės draugo ir pirmojo gynėjo. Kuo ji šiandien pavarde, kur ji gyvena, nežino. Bet Damoklo kardas tebekaba virš jos, ir ar kada iškils antroji, lemiamoji byla, nežinia.

*

Čia papasakojau kai kurias nežinomas garsios Juditos bylos smulkmenas. Bet sekantis atvejis, apie kurį pasakosiu, yra visiškai nežinomas. Aš jį laikau įdomiausiu visos moderniojo špionažo istorijos atveju. Jis parodo negirdėtą, tiesiog antžmonišką slaptųjų tarnybų atsakomybę. Jis parodo, kad slaptosios tarnybos lengvai gali pradėti arba sukiudyti karus. Jis parodo, kad Korėjos karas, kuriame vien tik amerikiečių 53,246 žuvo ir 103,284 buvo sunkiai sužeisti, galėjo būti sukiudytas, jeigu slaptoji tarnyba nebūtų pasigailėtina sušlubavusi.

(Bus daugiau)

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

DAINAVOS "VESTUVĖS"

1960 m. sausio 30 d. 7:30 val. vak. Henry & Edsel Ford Auditorium salėje, Chicagos "Dainavos" ansamblio stato Jeronimo Ignatonio muzikinį spektaklį "Vestuvės".

Jame bus parodyta daug gražių lietuviškų tradicijų, kurinos lydės skambi lietuviška daina ir tautiniai šokiai.

Po spektaklio ten pat, tik kitoje salėje, bus šokiai.

Iėjimas vienam asmeniui po 2,3,4, ir 5 dol. Bilietus dabar jau platina visi valdybos nariai.

Ruošia JAV Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkė.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

JAV Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės ruošiamas Naujų Metų sutikimas įvyks gruodžio 31 d. Italų salėje, 5101 Oakman Blvd., Dearborn, Mich. Pradžią punktualiai 9:00 val. vak. Prašome iš anksto susitarti su apylinkės išdinininku K. Veikučiu, telef. WA 4-6469

PASISEKUSI KALĖDŲ EGLUTĖ

Gruodžio 20 d. Detroito Lituanistinė Šeštadieninė Mokykla suruošė Kalėdų eglutės vakarą. Susirinko salė vyresniųjų ir ypač gražaus mūsų atžalyno - jaunimo.

Buvo pastatytas J. Gailiaus 3-jų veiksmų vaidinimas "Kalėdų Karalaitė". Jaunų artistų ir balerinių nuoširdi vaidyba ir šokiai džiugino tėvėlių širdis, o vaikučius suidomino graži veiklėlio idėja. Veikalą režisuojant daug darbo ir pastangų idėjo mokyklos mokytojas Pranas Zarranka, o jam uoliai talkininkavo mok. Dalia Kaupienė, Mergaitės šokių išmokė seselės Lorain ir Kristina.

CHICAGO

Baigiant 1959 m. vajų Sibiro kankiniams paremti, skelbiama jo apyskaita. Aukojo:

Po \$20.00 - A. Senikas.

Po \$10.00 - P. Glemža, J.B., Dr. J. Bartkus.

Po \$5.00 - D. Adomaitis, St. Traškie, Dr. S. Virkutis, M. Naujokas, A. Kašuba, St. Švedas, Dr. J. Maurukas, Br. Kasakaitis, J. Čiuberkis.

Po \$4.00 - P. Steikūnas

Po \$3.00 - J. Gaurilius, A. Rūkas, Gr. Žukauskienė, A. Mackevičius.

Po \$2.00 - A. Simonaitis, D. Blinstrubaitė, St. Mažulis, J. Žvynys, V. Mažeika, P. Vėbra, M. Šimkus, Ed. Balceris, Al. Siliūnas, E. Žemgulytė, M. Kasakaitė, A. Poškie, J. Juodis, J. Vasaitis, F. Medušauskienė, V. Grinius, P. Leonas, A. Michelevičius, J. Vaicekonis, V. Labanauskas, J. Balys, V. Skirmuntas, P. Ulėnas, K. Krulikas, M. Meiliūnas, Z. Vyšniauskienė, J. Smetona, J. Jasiukaitis, M. Valiukėnas, K. Kasakaitis, Br. Siliūnas, L. Dargis.

Vistiems aukojusiems-oms kolegoms-oms, o taip pat mūsų bičiuliui p. Medušauskieniui Korp! Neo-Lithuania ir paremtųjų korporantų vardu nuosirdžiai dėkojame.

LST. Korp. Neo-Lithuania Šalpos Fondo Valdyba

Konkursinė nuotrauka Nr.17

"Bitute, pilkoji, iš kur medų nešioji..." Seserys Jokubaitytės lituanistinių mokyklų pasirodyme.

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

FRANCES P. BOLTON

CONGRESSMAN

22nd District

ISTOKIT ! Society's
1960 KALĖDŲ

TAUPYMO KLUBĄ
DABAR!

Pradėkite ruošti jūsų 1960 Kalėdų apsipirkimui. Apskaiciuokite savo reikalavimus, ir pamatysite, kiek mažai pinigų reikia sutaupyti kas antrą savaitę padengti jūsų reikalavimus!

Jūsų numatomos išlaidos Kalėdų dovanoms:	Jūsų biudžetiniai įmokejimai kas dvi savaitės:
\$ 25.00	\$ 1.00
\$ 50.00	\$ 2.00
\$100.00	\$ 4.00
\$250.00	\$10.00

Užtrunka tiksliai pora minučių atidaryti jūsų Kalėdų Taupymo Klubą sąskaitą pas Society, todėl greitai susitokite ir pradėkite ruošti 1960 Kalėdoms.

Society NATIONAL BANK

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Republic darbininkams:

KODĖL REPUBLIC
TVIRTAI LAIKOSI
DĖL INFLIACIJOS?

Todėl, kad infliacija reiškia kylančias kainas, o kylančios kainos reiškia, kad mūsų doleriai mažiau nuperka. Nuo 1940 m. infliacija numušė daugiau kaip pusę dolerio vertės mūsų algos vokuose — ir tas numušimas vyksta toliau.

Ekonomistai sutinka, kad algų kilimas, kuris pralenkia produktyvumą, yra viena iš svarbiausių infliacijos priežasčių. Tai rodo pirštu į plieną, nes nuo 1940 plieno darbininkų kainos pakilo netoli 10 kartų už pagamintą per darbo valandą plieno kainą.

Republic yra įsitikinusi, kad unija ir kompanija turi išvien veikti, kad sustabdytų šį uždarbio — kainos kylimą, kol dar nevelu.

REPUBLIC STEEL

Republic darbininkams:

KO REPUBLIC'S PASIŪLYMAS NEDARYS

Jis neišardys ir nesusilpnins unijos — unija turėtų tą pačią pareigą ir autoritetą, kaip anksčiau. Unijos įmonė ir mokesčių tikrinimai veiktų ir toliau.

Jis nepanaikins nusiskundimo ir susitarimų procedūros dėl darbininkų nepasitenkinimų.

Jis nesusilpnins darbininkų seniority — jis ją sustiprins.

Jis neleis kompanijai saivališkai pakeisti vietines darbo sąlygas — paliešti darbininkai galės traukti atsakomybės tokius pakeitimus ir reikalauti nutarimo savo pasitarimuose.

Jis nepakeis darbų klasifikacijos programos.

Jis nesumažins pensijos ir draudimo pašalpas — jis jas padidins.

Jis nepašalins pragyvenimo kainos apsaugos — 17 centų per valandą pragyvenimo kainos pakėlimas jau veikia ir toliau pasitiks, taip pat padeda apsauga bus duodama.

Šis pasiūlymas yra labai dosnus, kuris pagerins jūsų uždarbius ir apsaugą. Jis duos trejus metus darbo taikos su padidintais uždarbiais ir pašalpomis.

REPUBLIC STEEL

SAVE
SAFELY

ALL SAVINGS
DEPOSITED THROUGH
January 15th
EARN INTEREST
FROM
January 1st

Earn
4%
ANTICIPATED
RATE

Save-
by-
Mail...

ASK FOR FREE
SAVE-BY-MAIL KIT

813 East 185th Street
25000 Euclid Avenue
6235 St. Clair Avenue

at
ST. CLAIR SAVINGS

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bel-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ,

per Londono, LIETUVIŲ PREKYBOS Bendrovę — Lithuanian Trading Company in London.

Šiam tikslui Jums sąžiningai ir pigiau, negu kur kitur, patarnaus Bendrovės atstovai

Jonas Daugirdas

337 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EV 4-1232 ir EV 7-4940

Reikalaukite katalogų ir pavyzdžių.

Clevelandietė Rūta Juodikytė džiaugiasi gautomis šventinėmis dovanomis. V. Kizlaičio nuotrauka

Lietuviai tarptautiniuose parengimuose

Los Angeles, California. Jau kelinti metai kaip Los Angeles miesto Meno departamentas rengia festivalį "Daugelio šalių Kalėdos". Įvairios tautinės grupės per konsultatus kviečiamos tame festivalyje dalyvauti. Meno departamentas nemokamai parūpina egultes ir vietą to Departamento patalpose.

Lietuvos Konsulatui kviečiant per pastaruosius kelius metus vietos Bendruomenės apylinkė lietuvišką egultę ir skyrių aprūpino. Kaip praeity, taip ir šiais metais, lietuviškoji egultė pripažinta skoningiausiai ir meniškai pauosta.

Šiais metais lietuvių skyriumi vėl rūpinosi Bendruomenės apylinkės pirmininkas Juozas Ažuolaitis. Jam talkininkavo apygardos pirmininkas K. Liaudanskas, pone E. Lembergienė su savo dukrele, kurios parūpino šiaudinius ir egultę papuošė. Taip pat ponė O. Razutienė, kurios paruošti vaikučiai gražiai padainavo ir tautinius šokius pašoko. "Daugelio šalių Kalėdos" programa prasidėjo gruodžio 11 d. miesto mayoro Norris Poulson iškilmingais pietumis visiems vietos konsulams pagerbti. Lietuvos konsulas Dr. J. J. Bielskis su ponė buvo garbės svečių tarpe.

Kalėdų eglių parodą lankytojai matė kasdien nuo gruodžio 12 d. iki gruodžio 20 d. Kasdien buvo surengtos tautinių grupių programėlės. Lietuviams buvo skirta gruodžio 19 d. Programa pasirūpino J. Ažuolaitis ir O. Razutienė. Pranešinėjo p. Lembergaitė. Abidvi jos pasiimtas pareigas puikiai atliko.

Neseniai San Diego miesto taryba ir to miesto uosto valdyba pasikvietė visus Los Angeles esančius konsulus į svečius. (Čia yra 49 konsulatai). Turėjo tikslą konsulus supažindinti su uosto įrengimais ir patarnavimais. Specialiais laivais pavežiojo ir aprodė uostą iš jūros pusės. Konsulus vaišino net tris dienas. Paskutinę dieną laivyno dalinių viršininkas pakvietė konsulus pas save į lėktuvnešį. Pavaišino ir aprodė vieną iš didžiųjų lėktuvnešių. Lietuvos Konsulas su ponė buvo dalyvių tarpe.

Po oficialių priėmimų paaiškėjo, kad San Diego Lietuvių klubas surengė Kalėdinį pobūvį. Konsulas Bielskis su ponė nuvyko pas lietuvius, kur jiedu buvo šiltai priimti. Konsulas į susirinkusius tarė žodį lietuvių ir anglų kalbomis. Klubas rengiasi minėti Vasario šešioliktąją. Kvietė konsulą Bielskį pas juos atvykti.

Pagarsėjusio Naujų metų "Rožių parodo" rengėjai Pasadena

mieste šiais metais pakvietė konsulus būti jų garbės svečiais. Po parodo bus priešpiečiai Brookside Country Klubo patalpose. Lietuvos konsulas su ponė yra pakviesti ir bus garbės svečių tarpe.

Į šią tradicinę Naujųjų Metų dienos parodą susirenka apimilijonas žiūrovų. Skaičiuojama, kad šiais metais to parodo paruošimas atsis apie pustrečio milijono dolerių. Visi papuošimai daromi vien tik iš gyvų gėlių išpuoštais vežimais dalyvauja įvairios JAV valstijos, miestai, organizacijos ir net kai kurios svetimos valstybės. Po parodo įvyksta futbolo rungtynės pagarsėjusiame "Rose Bowl" parke.

KITI RAŠO

Ark. J. Skvirecko laidotuves

"Darbininkas" apie ark. J. Skvirecko laidotuvių iškilmes rašo:

"Pirmas tris dienas po mirties kūnas buvo pašarvotas seselių koplyčioje. Gruodžio 8 dvigubame, metaliniame ir mediniame, karste buvo pervežtas į Zamo parapijos bažnyčią. Kitą dieną pontifikalines mišias laikė vyskupas V. Padolskis, asistuojamas prel. L. Tulabos, prel. K. Razmino, sielovadų direktorių tėvo A. Bernatonio ir kun. R. Matulio (latvio), o taip pat dviejų Kauno arkivyskupijos kunigų dr. J. Petraičio ir J. Taukevičiaus. Vysk. V. Padolskis bažnyčioje pamokslus pasakė lietuviškai ir vokiškai. Kapuose atsiveikiniamo žodžius pasakė Vokietijos lietuvių bendruomenės vardu kun. Br. Liubinas, tėvas A. Bernatonis, Insbruko vyskupas dr.

Rusch. Apeigos baigtos giesme Marija Marija ir Lietuvos himnu. Laidotuvėse dalyvavo vyskupas Rusch, vysk. Padolskis, 4 lietuvių kunigai iš Romos, 4 lietuvių kunigai iš Vokietijos, 1 lietuvių kunigas vienuolis iš Austrijos ir apie 20 austrių kunigų. Pasauliečių lietuvių tedalyvavo

tik dvi vietinės lietuvės ir dr. Deveikė iš Vokietijos. Austrių buvo pilna bažnyčia. Vainikus padėjo Vokietijoje. Lietuviškai sendraugiai, Vokietijos lietuvių sielovada, Vokietijos latvių sielovada, Vliko Vykdomoji Taryba, PLB Vokietijos krašto valdyba (Kun. Br. Liubinas)."

20 METŲ TOS SRITIES
PRAKTIKA

Vokiečių radijų
taisymas

TELEFUNKEN
Authorized Factory Service

TELEFUNKEN HI-FI STEREO SETS

SCHWAB RADIO & T. V.

Sales and Service

11615 DETROIT AVENUE
CLEVELAND 2, OHIO

Sandėlyje didelis pasirinkimas įvairiausių modelių

LAKEWOOD 1-4669

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Didelis įvairių dovanų pasirinkimas

7007 SUPERIOR AVE Greta Ezella Theatre
Tel. EX 1-3969 Bute: WA 1-2354

MONCRIEF

Visų metų
ORO VEDINIMAS

• ŠALDO vasarą • ŠILDO žiemą

Aplankyk savo kaimynystės Moncrief pardavėją

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

CHIN'S RED DRAGON RESTAURANT

SERVING THE FINEST CHINESE
AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE.

PR 1-0190

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg. — Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773

REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgicio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

PRADŽIUGINKITE ARTIMUOSIUS SIUNTINIŲ ŠVENTĖMS!

SIUNTINIAI SIUNČIAM I SOVIETŲ RUSIJĄ

Lietuvą, Ukrainą, Baltgudiją, Latviją, Estiją ir kitas respublikas

Pasinaudok patikimu, kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel.: CHelsea 3-2583

Licensed by USSR

MŪSŲ SKYRIAI

Aidara kasdien nuo 9-6;
Sėkmadieniais nuo 9-4.

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MArket 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

900 Literary Road
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWER 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANDrew 8-5040

11339 Jos. Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3980

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 val. ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų). Įstaigose yra pirmos rūšies pasirinkimas įvairių prekių. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų, kuriuose rasite informaciją apie naujas muitų normas ir patarnavimus.

Atsiminkite, kad mes esame specialistai, kas liečia siuntinių persiuntimą.

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Romualdas Kuprevičius su ponia, 10 metų išgyvenę Argentinoje, prieš šventes persikėlė į JAV ir atvyko pas sūnų Andrių Kuprevičių į Clevelandą.

• Dail. Juozui Pivorūnui gruodžio 21 d. Doctors Hospital padaryta skilvio operacija.

• J. Baublys su šeima, Dirvos rėmėjas iš Detrito, Kalėdų šventes praleido pas R. B. Snarskius, apžiūrėjo naujuosius Dirvos įrengimus ir aplankė artimuosius.

• Stasės ir Jono Kazlauskų antrasis sūnus pakrikštytas gruodžio 27 d. Andriaus-Jono vardu. Krikšto tėvais buvo A. Kamantienė ir A. Mackevičius.

• J. Puodziukas, Dirvos skaitytojas ir rėmėjas, drauge su J. Neverauskas, abu iš Chicagos, viešėjo Clevelande ir aplankė Dirvą.

• V. Maurutis Vasario 16 Gimnazijai paremti per rėmėjų būrėlį Nr. 53 paaukojo \$10.00.

Clevelando skaučių vadovybėje įvyko pasikeitimų. Ilgametė ir daug pasidaravusi paskt. A. Petukauskienė pasitraukė iš tūntininkės pareigų, perleisdama jas naujai paskirtajai paskt. St. St. Mockuvienei. Iškilmingoje sueigoje abi tūntininkės skautės apdovanojo gėlių puokštėmis.

V. Bacevičiaus nuotrauka

• J. ir St. Lozoraičiai persikėlė į naujus namus: 1856 Willowhurst Rd., Cleveland 12. Telef.: KE 1-2186.

Parduodamas gražus namas
Šaukti: SK 2-5735.

NEW YORK

IŠ AKADEMIKŲ SKAUTŲ

VEIKLOS

Akademinių Skautų Sąjūdžio New Yorko skyriaus naujuoju pirmininku išrinktas inž. Vytas Ramanauskas, 104-29 89 Ave., Richmond Hill, N.Y.

Pirmasis naujos valdybos sušauktas susirinkimas įvyko gruodžio 20 d. p. Arūnų bute. Sueigos dalyviai buvo maloniai nustebinti, kad du skyriaus nariai - senj. Vytis Virbickas ir junj. Vidas Montvila, atsivežė bent porą dešėtkų savo piešinių ir skulptūrinių pobūdžio figūrų, diskutavo savo kūrinius, išdėstė savo pažiūras į meną ir atsakė į daugybę pastatytų klausimų. Abu jau-

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ, MIELEMS KLIENTAMS
IR VISIEMS LIETUVIAMS LINKI

GLOBE PARCEL SERVICE INC.
1313 Addison Rd.
Corner Superior Ave. & E. 71 St.
Tel. UTah 1-0806 & UTah 1-0807

Ta proga pranešame, kad Globe Parcel Service Inc. įstaiga bus uždaryta gruodžio 25, 26, 27 d.d. ir taip pat gruodžio 31 ir sausio 1, 2, 3, d.d.

nieji menininkai nestudijuoja meno, bet jie jaučia pasitenkinimą, tapydami paveikslus moderniu stiliumi. Jų pareikštos mintys ir paaiškinimai apie keistus moderniškus paveikslus, tikriausiai, daugeliui sueigos dalyvių atvėrė akis ta prasme, kad ir keisčiausiame spalvų ir formų raizginyje galima išžūrėti grožį ir prasmę. Diskutuojant apie paveikslus, buvo įsijungta į diskusijas apie grožį, konformizmą, gyvenimo prasmę ir panašias temas, kurios artimai rišosi su paveiksluose išreikštomis mintimis.

Buvo pasiūlyta surengti jaunųjų menininkų parodą su tikslu sudominti akademinį jaunimą modernišką menu.

Po sueigos buvo pavaišinta užkandžiais ir kavute.

SAVE
Part Of
Every Pay

WE WELCOME YOUR SAVINGS

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti ir paragink užsiprenumeruoti

Republic darbininkams:

AR REPUBLIC REIKALAUJA NEPROTINGŲ PAKEITIMŲ VIETINĖSE DARBO SĄLYGOSE?

Ne. Norėdami pagerinti produktyvumą ir sumažinti bereikalingą eikvojimą, mes prašome sujungti unijos vadovybę peržiūrėti sutartyje kai kuriuos vietinių darbo sąlygų straipsnius. Jei joks susitarimas nebus pasiektas iki birželio 30, 1960, mes siūlome, kad šį problemą būtų perduota susitarimo komisijai, sudarytai iš vieno unijos parinkto asmens, vieno kompanijų parinkto, ir trečio — šių dviejų išrinkto.

Jei atsitiktų kokie pakeitimai vietinėse darbo sąlygose, esant normaliam keitimuisi, pertvarkymui ar naujam apmokymui, ir tai palieštų darbininkus fabrikuose, niekas neturi būti iš darbo išmestas. Kiekvieną atvejų, kada gali kilti kokie neaiškumai dėl vietinių darbo sąlygų sutvarkymo, tai turi būti sutvarkoma normalia arbitražo tvarka.

REPUBLIC STEEL

SAVE
SAFELY

ALL SAVINGS
DEPOSITED THROUGH
January 15th
EARN INTEREST
FROM
January 1st

Earn
4%
ANTICIPATED
RATE

Save-
by-
Mail...

ASK FOR FREE
SAVE-BY-MAIL KIT

813 East 185th Street
25000 Euclid Avenue
6235 St. Clair Avenue

at
ST. CLAIR
SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

EAST CLEVELAND - EUCLID & SUPERIOR AVE.
SAVINGS EARN OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH - SUPERIOR AVENUE

SENIAUSIAS, ILIUSTRUOTAS IR TIKRAI
IDOMUS AMERIKOS LIETUVIŲ ŽURNALAS
Y R A

MARGUTIS

Jis eina jau 30 metų. Jį įsteigė komp. A. Vanagaitis.
MARGUTIO metinė prenumeratos kaina \$5.00; dviem metams \$8.00.

Užsisakykite MARGUTĮ dabar sau bei savo artimiesiems. Adresas — 6755 So. Western, Chicago 36, Ill.

Geriausią
Naujų Metų pradžia
...pasiryžti pastoviai
taupyti

**Society
NATIONAL
BANK**

Puiki nauda jūsų Kalėdinei dovanai, piniginių dovanom...
Society taupymo sąskaita, kuri su laiku auga!

Ir atsiminkite ...
taupymo įnašai, gauti iki sausio 10, 1960, ir palikti metų ketvirčiui, gaus palūkanas nuo sausio 1 d.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

GALIMYBĖS BIZNUI

Reikalingas skyriaus vedėjas stambios firmos Vakariniame Amerikos dalyje. Siuntinių siuntimas į SSSR. Būtinai mokėjimas anglų ir rusų kalbų. Patyrimas siuntinių srityje.

Vyriausia įstaiga parodys visokeriopą bendradarbiavimą sėkmingam biznio išvystymui. Puikiausia galimybė energingam ir versliškai nusiteikusiam asmeniui.

Pasiūlymus siųsti raštu šio laikraščio administracijai, kuri jūsų laiškus persiųs firmai.

DĖMESIO!

Pasirūpinkite, kad mūsų adresas ir telefonas pasikeitė. Dabar yra:

642 Meadowlane Dr.
Richmond Hts. 24, Ohio
Telef. HI 2-4450

Mes dabar turim geresnes sąlygas jums patarnauti. Prašom šaukti visais apdraudos reikais.

Paulina
Mozuraitis-Bennett
Apdraudos agentas

DIRVA

THE FIELD

KAS IR KUR?

• Dirva tris kartus per savaitę pradeda eiti nuo ateinančio pirmadienio, sausio 4 d. Laikraštis išeis pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais. Metinė prenumeratos kaina \$10.00.

• J. Kajeckas, Lietuvos atstovas Washingtone, atsiuntė sveikinimus JAV lietuviams ir padėką už talką Lietuvos laisvinimo darbe.

• Vasario 16 Gimnazijai, vietoj šventinių sveikinimų, per Dirvą aukoję: M. Janauskienė (W. Brentwood) — \$5.00; J. Misčikas (Cleveland) — \$5.00; J. Galinaitis (Baltimore) — \$2.00; Ign. Verbyla (Cleveland) — \$10.00; L. Sagys (Cleveland) — \$5.00; P. Baltuška (Chicago) — \$5.00.

• Kun. A. Miluko monografijos leidimo komitetas primate, kad visuomenė pasiskubintų užsisakyti tą monografiją. Prenumeratos mokestis — auka, siunčiama komiteto išdininkei: L. Mingėla — 153 E. Parkhurst Pl., Detroit 3, Mich.

• New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų valdybos posėdy naujais nariais priimta Antanas Patamsis ir Audronė Valatkienė.

• Visi nepiliečiai raginami neužmiršti ir sausio mėn. užpildyti svetimšalių registracijos korteles. Jas reikia iš pašto įstaigų pasiimti ir užpildžius grąžinti (paštu siųsti negalima).

• Pianistas Andrius Kuprevičius sausio 3 d., 4 val. koncertuoja Clevelande su Clevelando orkestru Severance Hall. Skambins "Rhapsody in Blue".

Kovo 6 d., sekmadienį, 2:30 val. pianistas A. Kuprevičius koncertuoja su simfoniniu orkestru Town Hall, N. Y. Skambins Bartoko III ir Rachmaninovo II koncertus. Dirigentas Vytautas Marijošius diriguos Symphony of the Air orkestrą (buves Toscanini orkestras). Išpildomų kūrinių eilėje yra ir muz. J. Gaidelio Scherzo orkestrui.

• Dainininkė Lionė Juodytė ir jos vyras Alex Mathews atsiuntė geriausius švenčių linkėjimus ir \$10.00 auką. Širdingai ačiū!

• Prano Naujokaičio lyrinę poemą "Šviesos mergaitė" išleido "Ateitis" — 916 W. loughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Kaina nepažymėta.

Ką veikia iš Lietuvos kilę vokiečiai?

Patirta, kad Vakarų Vokietijoje gyvenančius Lietuvos vokiečius pasiėmė globoti Neheim-Hiusten miestas Vestfalijoje. Iškilnėse, kurių metu Lietuvos vokiečių "žemietijos" vadovui prof. J. Štrauchui buvo įteiktas patronato diplomai, dalyvavo taip pat federalinis tremtinių reikalams ministeris prof. Oberlenderis, savo laiku parašęs disertaciją daktaro laipsniui gauti apie Lietuvos žemės ūkio būklę.

Herderio institutas Marbure (Lahn) išleido Lietuvos vokiečio, pastoriaus Dr. Gustavo Wagnerio disertaciją apie Lietuvos vokiečių būklę laikotarpyje tarp abiejų pasaulinių karų.

Lietuvos vokiečiai Vakarų Vokietijoje išigijo senelių prieglaudą, kuri pavadinta "Tėvynės namais". Namai yra Nedemundėje, netoli Kasselio.

Lietuvos vokiečiai, pastorius Alfredas Franckelis, gyvenęs Vakarų Vokietijoje, dažnai spausdina Lietuvos vokiečių mėnesiniame leidinyje "Heimats-timme" lietuvių poetų kūrinių vertimus į vokiečių kalbą.

Šveicaras prof. C. Regelis, buvęs Kauno universiteto botanikos profesorius, mokslo reikais ilgesnį laiką išbuvo Afganistane.

Worcesterio Lietuvių Meno Mėgėjų Ratelio valdyba ir garbės nariai. Pirmoj eilėj sėdi (iš kairės): muz. J. Beinoris, muz. Z. Snarskis, išd. J. Vaitkevičiūtė, ratelio įkūrėjas L. Jakubauskas, U. Roževičienė, P. Kačiukaitis. Stovi: sekr. S. Raudonis, S. Kleinas, pirm. K. Adomavičius, J. Naikelis ir vicepirm. V. Prapuolenis.

E. Meilaus nuotrauka

Worcesterio Meno Ratelio dešimtmetis

Meno Mėgėjų Ratelis Worcesterio paminėjo dešimties metų veiklos sukaktį. Iškilmingas minėjimas įvyko šv. Kazimiero parapijos salėje, į kurį atsilankė gražus būrys meno mėgėjų ir svečių.

Pagrindinę kalbą pasakė režis.

P. Račiukaitis, iškėlęs meno reikšmę išeivijai, o ypatingai jaunimui.

Jautriausia minėjimo dalis buvo įteikimas garbės nario pažymėjimų. Juos gavo ištvermingai dirbę ir per dešimtmetį pasiaukoję šie tautiečiai: ratelio įkūrėjas L. Jakubauskas, mirusi narė A. Kavaliauskaitė, dail. Andriušis, akt. H. Kačinskas, muz. J. Beinoris, muz. Z. Snarskis, L. Orintas, U. Roževičienė, J. Naikelis ir S. Kleinas.

Po oficialiosios dalies įvyko meninė programa, kurią atliko ratelio vyrų ir moterų chorai, vadovaujant muzikui J. Beinoriui.

Dešimtmečio proga tenka prisiminti ratelio nuveiktus darbus. Ratelis ne vien tik pasižymėjo koncertais, o taip ir scenos pastatymais kaip "Aušros Sūnūs", "Prie Malūno", "Kenčianti Tauta", operetė "Viengungiai", kuri praėjo dideliu pasisekimu Worcesterio, Providence, R.I. ir Bostone.

Šiuo metu ratelis stiprėja naujais nariais. Studijuojantis jaunimas papildė praradėjusias gretas ir reikia tikėtis, kad ilgainiui susilauksime visai rimto meninio vieneto.

Šiais metais rateliui vadovauja energingas K. Adomavičius

su padėjėjais: V. Prapuolieniu, S. Kraudomiu ir J. Vaitkevičiūte. A.Z.

BOSTON

* Tautinių šokių sambūris, vadovaujamas O. Ivaškieš, gruodžio 14 d. pasirodė WBZ televizijos programoje, kur pašoko Malūną. Gruodžio 19 d. ta pati stotis demonstravo kalėdines eg-lutes. Lietuvišką, Vilijos Čepaitės paruoštą, egltę programoje puošė Subatkevičius ir Račkauskaitė.

* Juozas Kapočius remontuoja savo vilą Cape Code, ruošdamas ją naujam sezonui.

* Dr. M. Gimbutienė padarė pranešimą, pailiustruodama vaizdais, apie kelionę už geležinės uždangos. Ji neseniai dalyvavo tarptautiniame archeologų kongrese Prahoje ir ta proga važinėjo po Čekoslovakiją bei Lenkiją.

* Lietuvių Moterų Klubo visuotinis susirinkimas įvyko gruodžio 6 d. Į klubą įstojo 6 naujos narės. Gautingo sanatorijos džiovininkams ir Vasario 16 Gimnazijai surinkta apie \$70. Išrinkta nauja valdyba: I. Galinienė, V. Kulbokienė, M. Žiaugrienė, A. Girnienė ir E. Vasyliūnienė.

Argentinos lietuvių šokius stebėjo 37 tautų atstovai

Argentinos lietuvių grupė, dalyvavusi Tarptautinio Katalikiškojo Jaunimo Federacijos suorganizuotoje eisenoje Buenos Aires, gruodžio 8 d., vykstant katalikiškojo jaunimo kongresui.

L. Kančausko nuotrauka

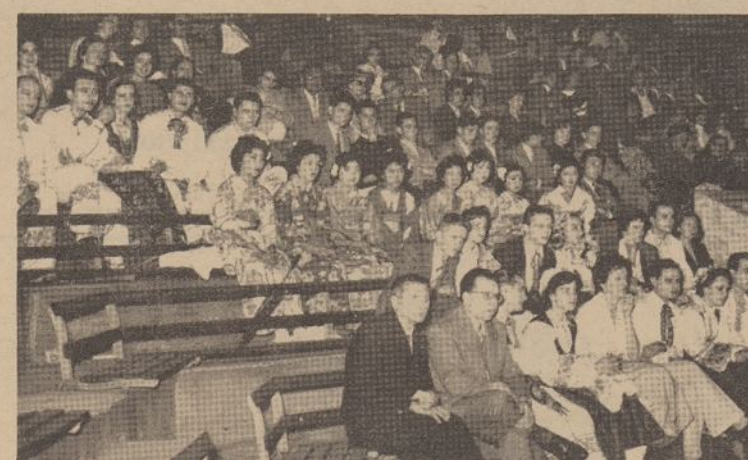
Gruodžio mėn. nuo 6 iki 13 dienos Buenos Airėse vyko Tarptautinio Katalikiškojo Jaunimo Federacijos suorganizuotas kongresas. Šiame kongrese aktyviai dalyvavo ir lietuvių delegacijos bei meno vienetai. Darniausiai ir gražiausiai lietuviai pasirodė kongreso metu surengtoje pavergtų tautų manifestacijoje, kur tikstantinės įvairių tautų minios vaikščiojo Buenos Aires gatvėmis su savo vėliavomis ir giedodamos savo giesmes. Lietuvaitės, pasipuošusios tautiniais rūbais atkreipė ypatingą publikos ir fotografų dėmesį.

Tuo pat metu įvyko tarptautinis tautinių šokių festivalis, kur dvylika tautų, o jų tarpe ir lietuviai, demonstravo savo tau-

tinis šokius 37 tautų delegacijoms ir aukštiesiems valdžios pareigūnams. Lietuvių pasirodymas, gausioje publikoje sukėlė nepaprastą pasigerėjimą ir šokėjai susilaukė audringų evacijų.

Argentinos lietuvių kolonijoje vienas iš darniausių meno vienetų yra tautinių šokių grupė, kuri aktyviai ir puikiai reprezentuoja mūsų tautinius šokius. Per dešimt veiklos metų grupė davė geroką skaičių spektaklių, bet neteko girdėti, kad kas nors pasakytų, jog jau nusibodo tos grupės pasirodymai. Pažymėtina, kad net vadovams keičiantis grupė nerodo nusilpimų.

L. Kančauskas

Argentinos lietuvių tautinių šokių grupės šokėjai laukia eilės pasirodyti tarptautiniame festivalyje, kuriame dalyvavo 37 tautos. Tarp lietuvių sėdi japonų šokėjai.

L. Kančausko nuotrauka

Širdingiausi sveikinimai bičiuliams ir prieteliams iš Kolumbijos padangės
NAUJŲJŲ METŲ PROGA
Jadvyga ir Vytas
Didžiuliai

LOS ANGELES LIETUVIŲ TAUTINIŲ
NAMŲ FONDO VALDYBA,
NAUJŲJŲ 1960 METŲ PROGA,
sveikina visus mielus dalininkus ir gausius rėmėjus J. A. V-se ir Kanadoje.

Clevelando Stud. Ateitininkų Draugovės narei

kol. VIOLETAI ŽILIONYTEI

jos broliui ir tėveliams, mirus jų seneliui, tėvui ir uošviui - Juozui Mockui, reiskiam gilią užuojautą.

Clevelando Stud. Ateit. Draugovė

Mieliems RŪTAI ir PETRUI SAKAMS, tėveliui ir uošviui

JONUI SVOLKĖNUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

Los Angeles Lietuvių Tautinių Namų
Fondo Valdyba ir dalininkai

ADOLFUI EIGELIUI

mirus, jo žmoną VIKTORIJĄ ir dukrą ELENĄ liūdesio valandoje giliai užjaučia ir kartu liūdi

Jonas Gudėnas

PADĖKA

Mūsų brangią Motinėle, Senelę ir Prosenelę

A. + A.

KONSTANCIJĄ PLECHAVIČIENĘ

palydėjus į amžino poilsio vietą.

reiškiamė nuoširdžią padėką gerbiame:

kunigui Stašui, kunigui Totoraičiui, kunigui Linkui, kunigui Griniui, kunigui Abromaičiui; solistei Danutei Stankaitytei; muzikams — Steponui Sodeikai, Antanui Skriduliui, p. Gabiui; teisininkui Jonui Našliūnui, Chicagoje, ir New Yorke gyvenantiems — p. Leskaitienei, pulkininkui teisininkui Šlepečiui, dr. Geltnerienei, inž. Tyškai ir dr. Legeckui už tartuosius nuoširdžius atsisveikinimo su velione žodžius; p. Vanagaitienei ir radijo Margutis štabui; laidotuvių direktoriams — S. Aromiskui — New Yorke ir J. F. Eudeikiui — Chicagoje; gėlių ir šv. Mišių aukotojams; asmenims, gėlių vietoje skirusiems paramą Vasario 16-tos gimnazijai ir VISIEMS KITIEMS, pagerbusiems A. a. Konstancijos Plechavičienės atmintį.

Nuliūdę: dukros, sūnūs, anūkai ir proanūkai.